

.....
LETO XXIV.
SEPTEMBER
1975
.....

MISLI

(Thoughts)

INFORMATIVNI
MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJ

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI

P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA:

Tri petnajstletnice — stran 241

Otrok in oče — P. Alojzij Kukovica SJ — 243

Mali in veliki svet (črtica) — Za Misli napisal Vinko Beličič — stran 244

Ne trgajmo lastnih korenin! — Nekaj misli Alojza Rebula — stran 246

Stalna je ljubezen naša . . . (pesem) — Janez Evangelist Krek — stran 246

Zavodi — beli kot labodi . . . (Ob obletnici Škofovih zavodov
— Jaka Naprošen — stran 247

Če si očka, gotovo preberi! — B.B. — stran 249

Notranjska — Ivan Čampa — stran 250

Budžet 1975/76 — Tomaž Možina, B.Econ., Sydney — stran 251

P. Bazilij spet tipka . . . — stran 252

Izpod Triglava — stran 254

V času obiskanja . . . — stran 256

Indexation — Iz "Vestnika" — stran 258

Adelaidski odmevi — stran 259

Koncert bomo imeli! — p. Stanko — stran 260

Z vseh vetrov — stran 261

Izpod sydneyskih stolpov — p. Valerijan — stran 263

Večna vez (povest-nadaljevanje) — Karel Mauser — stran 265

P. Poderžaj o obisku domovine — stran 265

Naše nabirke — stran 267

Kotiček naših malih — stran 268

Križem avstralske Slovenije — stran 269

NAROČI IN BERI!

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE
za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (iz-
java prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena \$1.—.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Dokumentarna poro-
čila očitvidcev zbral Tomaž Kovač. — Cena en dolar.

SVOBODA V RAZVALINAH — (Grčarice, Turjak,
Kočevje) — Cena \$2.—.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in
III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Ce-
na vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga doku-
mentov) — Zbral Franc Izanec, Argentina — Cena
vsake knjige \$2.—.

REVOLUCIJA POD KRIMOM. — Dogodke opisu-
jejo pokojni izanski župnik Janez Klemenčič, Ciril Mi-
klavec in dr. Filip Žakelj, Argentina. — Cena \$2.—.

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj
1941—1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem obdobju
pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh
virov trezno prebirati in presojeti, četudi domovina
te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je
študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo
priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod pa-
rena KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med
in po vojni) — Cena vseh treh delov je \$7.—.

NEKJE JE LUČ (Vinko Beličič) — cena \$3.00.

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak)
— cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton
Trstenjak — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? (Vital Vidler —
cena \$1.00.

KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr.
Stefan Steiner) — cena \$1.50.

SKRIVNOST VERE — cena \$1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVO UTRDI ME —
cena \$1.50.

Poglejte tudi imena knjig v prejšnjih številkah!

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepismo
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

TRI PETNAJSTLETNICE

PRAZNOVANJA OBLETNIC nekateri nočejo — pravijo, da nas delajo stare... In vendar se mi zdi prav, da ne gredo mimo brez spomina. Mejniki so v našem življenju in delu. Ob obletnicah se ozremo nazaj in znova pregledujemo dolgo pot truda, uspehov in neuspehov, veselja in grenkosti. Če bi ne vztrajali, bi tudi tisti začetek danes ne pomenil nič in praznovanje obletnice bi bilo zares brez pomena. A začetek je prinesel svoje sadove — ob jubilejih jih preštevamo in se jih veselimo. Zato prav ob obletnicah sto stvari znova zaživi: spomini prihajajo kar sami od sebe in še celo vse grenko je danes sladko ter prijetno.

Ne vem, ali se bo Slovensko melbournsko društvo letos kaj spomnilo datuma **4. septembra 1960**, četudi smo tisti dan v Melbourneu kipele od ponosa in veselja. **Svoj DOM smo odprli v North Carltonu** s prijetno domačo slovesnostjo nedeljskega popoldneva. Spominjam se solz v mnogih očeh, ki so zrle v napis in slovensko narodno zastavo, ki je skupno z avstralsko živahno plapolala nad njim. Prišli smo pod lastno streho, res kaj skromno, a našo! Petnajst let je preteklo od tistega dne, pa se mi zdi, da sem Dom včeraj blagoslavljal...

Danes stavba z zemljiščem ni več naša: odbor S.D.M. jo je prodal in njega vrednost je bila prenešana v nakup in izgradnjo elthamskega slovenskega grička. Morda se zato nekaterim ne zdi vredno proslavljati petnajstletnice. Pa saj se z njo spominjamo dogodka, da ne mrtvih sten danes prodane hiše! Menim, da bi brez tistega dne pred petnajstimi leti tudi do elthamskega grička ne prišlo "Duh je, ki oživlja..." Ta duh od tistega popoldneva pred petnajstimi leti ni več miroval, ampak izpolnjeval, načrtoval, nadaljeval... hotel več in boljše. Zato pa tudi žanje lepe uspehe.

Na prvo avgustovo nedeljo 1960 (7. avgusta) sem po slovenski maši sklical sestanek staršev. Kar mi ni uspelo pred tremi leti ob prvem poskusu, zdaj ni spodletelo. Tako je isti datum kot zgoraj za otvoritev Slovenskega doma — **4. september 1960** — tudi **prvi dan pouka melbournske Slomškove šole**. V Burnley pri cerkvi naše slovenske maše smo ga začeli po bogoslužju. Kapušinov Jože je bil prvi učitelj, zbralo pa se je štirinajst učencev. Kasneje se je pridružila Srnečeva Anica in šola požrtvovalno sama vodila do prihoda sester. Šola se je iz Burnleya premaknila v Kew v Baragov in Slomškov dom. Po odhodu otrokom še danes nepozabne Anice je priskočila sestri Silvestri in sestri Pavli na pomoč Setnikarjeva Dragica (zdaj por. Gelt), ki že prej ni stala ob strani, končno pa še Srnečeva Lucija. Danes ima šola okrog 50 učencev in še poseben razred za mladince, ki se hočejo izpolniti v materinem jeziku.

Petnajst let... Pouk, odrski nastopi, izleti in še marsikaj — največje važnosti poleg slovenskega jezika pa povezava naše mladine (pa tudi staršev!) med seboj. Petnajst let le ni kratka doba. Danes poročam mladino, ki je tista prva leta trgala naše šolske klopi. In ni mi žal truda prvih začetkov. Če bi takrat ne vztrajali, bi danes Slomškove šole ne imeli. Šolske tirnice so tu in lepo uglajene, le otroški obrazki so novi. Bog daj zdravja tej naši izseljenski mladini pod Južnim križem! Pa tudi staršem, ki razumejo, kaj Slomškova šola za otrokov razvoj pomeni! Enako učiteljicam!

Teško si predstavljam naše življenje brez mladinskih nastopov. Materinske in očetovske proslave, pa še sto drugih prilik bi brez šole šle mimo nas. Tudi naših Mladincev bi verjetno ne bilo, četudi niso šli vsi skozi Slomškovo šolo. A ravno Slomškova šola nam je dala idejo: nuditi nekaj tudi mladini, ki je tej šoli

že odrastla. Zopet je na površju poleg ohranitve jezika medsebojno spoznanje in povezava, ki bo mladini pomagala ohraniti zavest, da spadajo v gotovo narodno družino in so njen ponos in njena bodočnost.

Pa še ena petnajstletnica ne sme mimo nas: **BARAGOV DOM** jo letos praznuje. Datum **16. septembra 1960** imamo za njegov rojstni dn, ko mi je nadškofija dovolila upcrabo hostela Padua Hall v naše namene. Res je usoda Baragovega doma še dolge mesece visela v zraku, a preveč sem zaupal v božjo pomoč, da bi čakal in neodločno cincal: po sprejemu prvega fanta — Kapušinovega Jožeta — se je prostorna zgradba hitro napolnila in največja slovenska družina v Avstraliji je zaživela.

Takrat so bile druge prilike: na stotine naših ljudi je prihajalo v Avstralijo iz evropskih begunskih taborišč in slovenski fantje so se izgubljali po vsem kontinentu. Vsaj nekaj jih je rešil Baragov dom, ki je imel takrat res popolnoma slovenski značaj, četudi je prav od početka nudil pomoč tudi drugim narodnostim. V teku let so nove potrebe pokazale tudi nova pota. Danes bi lahko rekel, da je ta naša slovenska ustanova mednarodnega značaja. Je pa skupina slovenskih fantov v hostelu po številu še vedno največja in kuhinja je slovenska, tako danes v vodstvu skrbne sestre Eme, kot je bila začetna leta, ko jo je vodila fantom nepozabna Kregarjeva mama.

Prav v tem svojem poslanstvu za vse, ne glede na narodnost ali vero, pa Baragov dom pred širšo javnostjo na posebno zgovoren način oznanja slovensko ime in slovenski značaj dobrotelnosti do vseh. Mnogi organi vladnih uradov, zlasti emigracijskih in socialnih, bi nikoli ne zvedeli za Slovence, če bi ne bilo Baragovega doma; in mnogi fantje drugih narodnosti bi nas ne poznali, če bi ne bili sami gostje slovenskega hostela.

Petnajst let! Ni bil lahek začetek, pa je pogled na pretekla leta zdaj toliko slajši. Kje bi bili nekateri naši fantje danes, če bi takrat ne našli Doma v Kew? Za nekatere izmed njih res velikokrat razmišljam, kje

hčijo — drugi pa so si ustvarili svojo družino in prijeten domček ter se lepo vključili v našo narodno skupnost. Markičev Lojze, ki je z Rudijem Koloinijem vodil zidavo naše cerkve, danes zida tudi na elthamskem gričku.

Mnogim je Baragov dom nudil prvi začetek v novi domovini, mnogim pa pomagal po razočaranjih in tavanjih brez cilja pri ponovnem začetku. Eni in drugi so imeli lepo priliko; če so jo izrabili, je zaviselo sveda tudi od njih. Mnogi znajo šele danes ceniti, kaj jim je takrat Baragov dom pomenil: radi prihajajo na obisk in lepo se pomenimo (pa tudi nasmejemo) ob pisanih spominih. Število fantov, ki so šli v petnajstih letih skozi Baragov dom, je kaj visoko: okrog 1400. Narodnosti sem naštel med njimi 49, a po številu slovenska visoka odehta druge. Kaj veliko je število raznih konvalescentov in še hujših primerov, ki jih je hostel vsa leta sprejemal iz bolnišnic in sanatorijev. (Včasih smo v pogovoru za šalo spremenili ime iz Baraga Hostel v Baraga Hospital, toliko smo imeli bolnikov.)

Razumljivo, da je bil Baragov dom prav od svoje ustanovitve pri oblasteh visoko cenjen in je dobil iz najvišjih emigracijskih mest laskava priznanja. Pa je vedno ostalo samo pri teh: kake finančne pomoči ustanova ni bila nikoli deležna. Vsa leta in tudi danes se vzdržuje z zaupanjem na božjo previdnost sama in s pomočjo darov, živi iz meseca v mesec, kar pri naraščajoči druginji ni ravno lahka stvar. No, morda je tako še najbolj prav in največ božjega blagoslova. Danes se žal vse postavlja na "gospodarsko bazo" in sprašuje "koliko prinaša", to pa z izgubo zaupanja na božjo pomoč ustavi dobrohotno roko Tistega, ki je rekel: "Ne skrbite..." V tem sem starega kova in me dobri Bog doslej še ni razočaral. Baragov dom je ohranil pristnost dobrotelne ustanove, ki ji nihče ne more očitati, da je sebi v namen.

Ko to pišem, je v Baragovem domu 23 fantov: sedem je Slovencev, Hrvatov pet, trije Bolgari; po enega zastopnika pa ima makedonska, srbska, poljska,

Ena prvih skupin slovenskih fantov v BARAGOVEM DOMU

romunska, italijanska, holandska, indijska in avstralska narodnost. Število se seveda kaj pogosto menja, dviga in zopet pada. Najvišje število fantov je bilo 46: med dobo brezposelnosti (1961—62), ko od skromne brezposelne podpore nedoletnemu fantu ni bilo kaj vzeti. Takrat še postelj nismo imeli za vse, lačen pa le ni bil nihče.

A Baragov dom ima za našo skupnost še globlji pomen, ne le kot karitativna ustanova. Njegov začetek je tudi **začetek našega verskega središča**, ki bi ga drugače verjetno ne imeli. Cerkvica in pod njo dvorana na hišnem tenis-igrišču, lurška votlina in z njo zlasti naša božična polnočnica na prostem, Slomškova šola v prostorih bivše kapele, uporaba ostalih prostorov za pevske in orkestralne vaje, sestanke in podobno...

Vsa mnogoteri aktivnost bi se brez Baragovega doma ne mogla razviti. Da je bilo te dejavnosti v teku petnajstih let kar precej, nihče ne more zanikati.

Zato praznovanje petnajstletnice ne sme mimo nas brez omembe. Lep mejnik je, da na njem vsaj za trenutek posedimo, se oddahnemo in vzdihnemo iz sreča Bogu toplo zahvalo za vse, kar nam je nudil v tem oddobju. Nikar ne recite, da je obletnica zgolj lokalnega značaja in bi v vseavstralske MISLI prišlo lahko kaj pametnejšega v septembrski uvodni članek! Sliherni uspeh ene naše skupine je uspeh nas vseh, ki nosimo po peti celini slovensko ime.

Bog daj še več takih obletnic, četudi se zdi nekaterim, da nas delajo — stare!...

OTROK IN OČE

OTROK IMA SVOJEGA OČETA ZA MALEGA BOGA. — Tako je označil nek izvedenec za pedagoška vprašanja duševni odnos otroka do svojega očeta.

V kakšnem smislu so očetje za otroke res mali bogovi? Najprej to velja seveda le za majhne otroke, do nekako enajst let starosti. Takšen otrok je prepričan, da njegov oče vse ve in vse more. Da zna odgovarjati na vsa mogoča in nemogoča vprašanja. Pa da zna narediti vse, ali pa skoro vse. Otrok je prepričan, da je njegov oče zmožen narediti iz nekaj desak in žeblice barko, ki se lahko spusti na široki ocean...

Nek oče je pripovedoval, kako so njegovi otroci razglašali vsej okolici, da je on najboljši vozač na svetu. Niso pa seveda vedeli, s kakšnim strahom je sedel vsakokrat za krmilo, kadar je moral na cesto. In ko se je nekoč tudi dejansko zaletel v nek tovornjak, so njegovi otroci še pred sodnijsko razsodbo izrekli svojo sodbo: oče je bil žrtev nepredvidnosti onega drugega vozača. Ni jim oče povedal, da je moral na prometnem sodišču kazni plačati on...

To pravilo, da namreč otrok naredi iz svojega očeta malega boga in vseznala, velja z dvema omejitvama. Najprej je to res le za otroke, ki imajo svojega očeta radi in so ob njem srečni. Nesrečni otrok vidi

v svojem očetu vse kaj drugega kot malega boga: zanj je oče trmoglavc, policaj, rabelj, skopuh, grobian itd. In drugič — kot že mimogrede omenjeno — velja to pravilo dokler niso otroci stari nekako enajst let. V tej dobi začnajo namreč popravljati svojo otroško sliko očeta in seveda tudi matere. Nova podoba očeta je zelo kritična, kajti otrok je v tej starosti vsak dan bolj kritičen. Začenja se zavedati meja očetovega znanja in njegovih sposobnosti. Vidi, da le ni tako načelen in brezkompromisen, kot je o njem mislil; da ni tak junak dela, za kakršnega ga je do sedaj imel; da zna delo nalagati drugim, medtem pa se ga zna sam tudi zelo pretkano izogibati, itd. itd. Tako ne ostane veliko od heroizma, ki ga je otrok očetu doslej pripisoval. Dotedanji bogovi so se spremenili v navadne ljudi.

Mali otrok naredi iz očeta boga... To je za očeta včasih resna nevarnost. Počasi se namreč začne lahko zares domišljati, da vse zna in more, da je popoln človek. Očetje se prav dobro počutijo na tem podstavku, na katerega otrokovo srce postavi tistega, ki ga hoče po svoje moliti in častiti. Nevarnost pa je v tem, da se očetje polagoma začno prapričevati, da otrokova podoba o njih odgovarja resničnosti.

In ravno ko se tak oče čuti srečnega in zadovoljnega v tem položaju, začne otrok neusmiljeno podi-

rati in rušiti podobo, ki si jo je o očetu sam naredil. Ta "demitizacija", to podiranje legendarne in zato neresnične veličine očeta, je za otroka, še bolj pa seveda za očeta, boleč postopek. Mnogi očetje kar nočejo stopiti z umetnega pedestal. Še naprej bi bili radi mali bogovi. Dobro se jim zdi igrati to vlogo, kot se dobro počuti še po igri igravec, ki je v njej igral kakšno važno vlogo in žel lepo priznanje. Kar nerad znova stopi v sivo realnost. Nekateri očetje toliko časa vztrajajo v tej umetni drži, dokler se jim otroci ne začno v brk posmehovati.

Ljudska modrost pozna to spreminjanje očetove podobe v otrokovem srcu in jo takole izraža:

Otrok pri desetih letih: moj očka vse ve.

Pri trinajstih letih: moj očka nekaterih stvari ne ve.

Pri šestnajstih letih: moj oče ne ve ničesar.

Pri triindvajsetih letih: moj oče nekaj ve.

Pri tridesetih letih: če bi bil moj oče tukaj, bi mi gotovo dal dober nasvet.

Otroci počasi jemljejo očetni podobi njeno legendarno veličino. In tako mora biti. Otroci ne sme presanjati svojega življenja; sanje so dobre za nekaj časa, potem se je treba prebuditi v resničnost. Očetje pa naj imajo pri tem nekaj potrpljenja: ko bodo imeli otroci trideset let, bodo očetje zanje spet pomenili ono kar v resnici znajo in morejo. In samo takšni očetje — z omejenostmi in slabostmi — bodo lahko otroku zares dobri vzgojitelji. Saj bodo sami vedeli in razumeli, kako težko je kakšno napako popraviti. Zato bodo do svojih otrok imeli razumevanje in bodo času dali svoj čas.

P. Alojzij Kukovica, SJ

Mali in veliki svet

Za Misli napisal VINKO BELIČIČ

"Začenjam dan, ki si ga začel, moj Bog, z nočno roso, da je prekopana zemlja na mojem vrtu temnejša . . . in da močnejše diši v belini cvetja rešelika, stisnjena k zidu — za bivališče pticam in za senco v poletni pripeki".

V razpoloženju jutranje molitve je Perko slo-nel ob odprtem oknu in slastno vdihaval vonj svežega marca. Utrudljive blodne sanje — muka vsake noči — so bile za njim. Nič več spačenih podob minulosti, nič več mesečinskih tujih krajev in znanih ljudi, nič več stiske, ko bi treba naglo nekam priti, pa noge nimajo moči in se srcu bliža groza . . .

Ah, zemlja, ki jo je prekopal v treh popoldnevih, da ga je zdaj bolel ves život! Rešelika v belem — že davno prestara, da bi jo bilo moč precepiti v črešnjo. In ščinkavci — in škorci — in siničke — in nekje kos. In onkraj dolinice žvižganje svedra v skalo. Stavbeniki so zavohali tiste stoletne hiške in prisojne vrtiče, nobena cena jim ni bila previsoka, začelo se je ruvanje sadnega drevja z buldožerji, pustošenje in odvažanje, glušljivo vrtanje svedrov, zabijanje temeljev v izčiščeni svet. Že sta molela kvišku in čakala dva mogočna žolta žerjava.

'Dobro, da tista stolpnica ne bo metala sence in saj in hrupa do sem. Da bo tu moč živeti in dihati in v miru delati življenjski obračun', je pomislil Perko.

Ljubezniveje ko kdajkoli prej ga je poklicala žena: "Očka, zajtrk je na mizi, pridi takoj, da se kava ne izkadi".

Perko je stiskal pesti, da bi uklonil žalost v sebi; med bledima pestema je stala skodelica s prijetnim vonjem.

"Danes bova morala biti čvrsta, mami".

Odgovorila je: "Rada bi, da posije sonce".

Perko se je ozrl skozi okno in videl oblake, ki so se počasi vlekli izza borovega gozda, onkraj katerega je v globini ležalo morje.

"Bog nam bo dal vsaj malo sonca", je rekel. Popil je nekaj kave. "Franc se je najbrž pozno vrnil. Nič ga nisem slišal".

"Da, šele po polnoči. Slovo od prijateljev se je zavleklo. Naj se zdaj naspri — pred dolgo potjo".

Perko je spet stisnil pesti. Samo nobenih solz danes! Samo nič zadržanosti v grlu! Čvrsto govoriti, naravnost gledati, pokonci hoditi, smehljati se, krotiti srce, ne mu dati do besede!

Prišel je dan, ko se bosta Perkova znašla sama.

Sin Franc je po mnogih skušnjah spoznal, da je zgarana, prenasičena in z mržnjami zastrupljena Evropa zanj pretesna. Slišal je, koliko prostora in čistega zraka nudi široki svet podjetnim in pogumnim mladim ljudem. "Če so drugi uspeli, zakaj ne bi jaz?" je prepričeval sebe in starše.

Danes odide . . . "Za pet let", je rekel.

"Prvo, kar boš opazil, Franc, ko se čez leta vrneš v domači kraj, bodo drevesa. 'Kako so zrasla!' porečeš".

Perkovka se je začudila moževi vedrini — in je še sama dodala:

"Kar hitro bo minilo teh pet let. Kakšno drevo se bo razraslo in kakšna glava bo še bolj osivela".

"Kakšen se bo rodil — kakšen se bo poročil — kakšen bo ugasnil in ga ne bo več. Pisala ti bova".

"Pripravljen bodi, Franc, da ne pojde brez trpljenja, kar začeniš danes".

"Mislim, da sem dovolj zrel, mama", je mirno odgovoril. "Prtljaga je vsa na postaji. Samo da se ne bosta jokala pri vlaku!" je zamolklo opomnil. "S tramvajem moramo čez pol ure".

Ko bi te strašne pol ure v domači hiši — v hiši čudovitih spominov — že minilo! Čimprej iz tega vonja prostorov, iz te sive svetlobe, iz te moreče negibnosti!

"Tudi kako novo hišo boš videl, ko se vrneš — pa kak vrt, kako parcelo manj. Naša vas raste in se gosti . . . Ljudje imajo denar . . . podjet-

ni so . . . otroke hočejo preskrbeti . . ." je modroval Perko v boju z molkom.

Končno je belo-sinji tramvaj stekel po valovitem pobočju hriba. Z morja globoko doli so vrele megle in cunjasto polnile zatoke med grebeni, zakrivale in spet odkrivale grme žoltega dreva, rdečkaste breskvice, od cvetja ko zasnežene oparnice. Skozi sive meglene plahete je tramvaj počasi drsel nizdol, med prve grmiče zlatih forzij — in se naenkrat znašel v samem soncu.

Pobočje, mesto, zaliv, vijoličasta modrina sosedne obale — vse se je smehljalo v luči. Lice pokrajine je bilo novo, čisto, zračno in brezkončno.

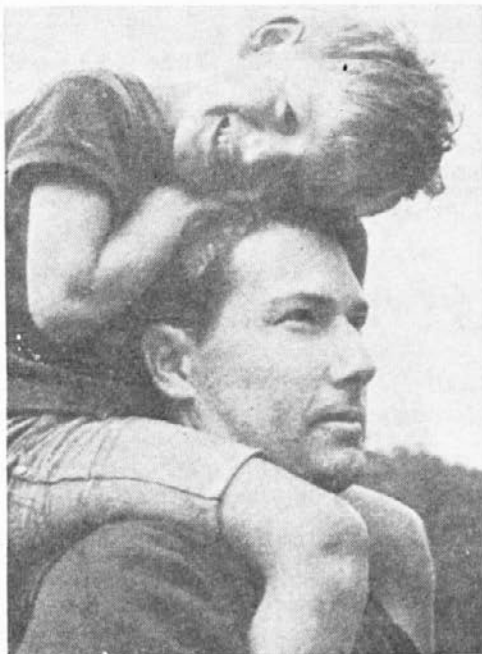
Perkovka je vzkliknila: "Jaz mislim, da je bilo takšno tisto jutro po Jezusovem vstajenju".

"To noč bo ščip", je rekel Perko. In je premišljal dalje. "Ko bo okrogli mesec ves majhen in bel sijal s srede neba, da bi človek lahko bral tudi majhne črke, bo Franc od zmeraj bolj daleč hitel v veliki svet, ki mu bo zmeraj bližje, in midva bova zmeraj bolj sama v svojem malem svetu. A Bog ne bo dopustil, da bi omagala".

Držita se . . . Ne bom pozabil na vaju . . ."

"Seveda se bova držala! Kaj pa je to: pet let?"

Sonce so spet zakrile megle in vrnila se je sivina. V marcu je vreme zmeraj muhasto.

Včeraj je bil
še očkov fantiček,
danes že kot fant
odhaja v širni svet . . .

Ne trgajmo lastnih korenin!

SMER NOVA ZEMLJA je naslov knjige šestih premišljevanj, ki jo je napisal tržaški pisatelj ALOJZ REBULA (Mohorjeva družba, Celje 1972). Knjiga je izvirna veroizpoved slovenskega izobraženca-laika. Tu je nekaj njegovih misli o ljubezni do naroda in narodni zavesti, kot jih je svoj čas objavila že NAŠA LUČ.

PRIPADNOST malemu narodu bi mogla gnati koga do tega, da "razžrt od kompleksa majhnosti začne trgati svoje lastne korenine in zanikati narodnost kot vrednoto". A to bi bilo usodno. "Z iztrganimi koreninami je mogoče samo leseneti, rasti nikakor. Drevesu je mogoče hlepeti v veseljnost vetrov samo iz svoje naizruvanosti. Še več: krošnja se mu bo lahko razmahnila v višino le sorazmerno s tem, do kam se mu bo razrasla koreninska podstat. Konec koncev odločajo o njegovi širini korenine".

Kaj lahko razbere kristjan iz evangelija o zvestobi narodu?

To, da bi bilo vsako oboževanje krvi istočasno zanikovanje človeškega bratstva, ki je temeljna Kristusova zapoved. Vsako oboževanje je torej za kristjana izključeno. Ljubezen do naroda ne sme prestopiti okvira popolne enakopravnosti vseh človeških bitij, poklicanih v naročje istega Očeta.

"Med vami ni ne Grka ne Skita, ne sužnja ne svobodnega!" Ali ni v ta Pavlov stavek v celoti zajeto znamenito geslo francoske revolucije — svoboda, bratstvo, enakost?

Seveda pa ta omejenost ljubezni do naroda po svetovnem bratstvu ne pomeni breznarodnosti.

"Kristus odklanja zelotski šovinizem, a prav tako ni odpadnik, ki bi zametal svoje judovstvo. Prav tako ga ne zavrže v svoji svetovljanski odprtosti grško govoreči Pavel. Tudi Avguštin ne zavrže svojega rimstva, čeprav je skrajno kritičen do rimskega mita. Za vrsto narodov — špancev, Ircev, Poljakov — se narodna

zavest skoraj staplja v eno z njihovo pripadnostjo katolicizmu."

Zvestoba narodu, ki obvezuje kristjana, je predvsem v tem, da sprejme Stvarnikovo voljo, "ki ga je vsadila na določen zemljepisni prostor, mu razvezala jezik v določeno govorico, ga osvestila z določeno kulturo, razgrnila okrog njega določen zemljepisni relief, zaznamovala njegovo bit z določenim genijem."

"Da je krščanstvo Slovincem samo hranilo to zvestobo, dokazuje že delež posvečenih oseb, ki so soustvarjale našo narodno zavest in kulturo, od pisca Brižinskih pridig prav do duhovnikov-kulturnikov v naših dneh. Kolikor je od začetka tja do Vodnika sploh mogoče govoriti o soudeležbi in ne o več ali manj izključnem pionirstvu. Prva slovenska knjiga, prva slovenska slovnica, prvi slovenski prevod, prvi slovenski časnik, prva slovenska povest, prva slovenska založba, prva slovenska gimnazija — vse to je slovenski narod prejel iz rok duhovnika. Krščanstvo nas je sploh ohranilo kot narod."

"Kar pa se današnjega dne tiče, bo težko trditi, da krščanstvo vpliva v slovenskem prostoru raznarodovalno. Zagovorov narodnega odpada in osmrtnic narodu danes konec koncev ne pišejo krščanska peresa".

Narodna zavest bo pri kristjanu torej v neki uravnovešenosti med dvema poloma: med neko občelo-veško vzajemnostjo in med neko posebno zvestobo.

Pripadnost malemu narodu je mogoče celo poseben dar — po Kristusovi besedi bodo zadnji prvi — a v primeru Slovenca le v tisti meri, "kolikor bo ta objel tudi tisti križ, ki bo stesan iz lesa slovenskega gozda".

*STALNA JE LJUBEZEN NAŠA, kot so naše gore stalne,
iskra kot so naši vrelci in kot reke srebrovalne.*

*Ko pa kdaj bi tvoje skale, stari Triglav, se razdrle,
pa bi naše čete vstale — tebe, Triglav, bi podprle.*

*Ko pa kdaj bi tvoji vrelci, bistra Sava, usahnili,
pa bi srčno kri ti v strugo naškropili, natočili . . .*

JANEZ EVANGELIST KREK

ZAVODI

- BELI KOT LABODI...

Zavodi beli kot labodi
 blešče se v soncu sredi polja,
 kjerkoli romamo, povsodi
 blesek sončnih kril pred nami hođi.
 ko pred izbranci luč z neba —
 verno: smo rod iz Jegliča.

Kdo bolj kot mi —
 Jegličevci!

TAKO STA v Himni Jegličevcev zapela zavodarja dr. Tine Debeljak z besedilom in prof. Matija Tome, ki je himno uglasil. Bila sta dva izmed zavodskih študentov, ki jih je Jegličev Zavod sv. Stanislava v teku prvih 35 let neprekinjenega delovanja sprejel v svoje okrilje nič manj kot 10,698 in v istem odločbu poslal na univerze 675 maturantov. **ŠKOFOVI ZAVODI** v Št. Vidu nad Ljubljano — kdo bi jih ne poznal! Verjetno jim tako mnogi starejši rojaki doma pravijo še danes, četudi žal niso več cerkvena last in ne služijo več svojemu plemenitemu namenu. Preveč je slovenski narod dobil od njih, da bi jih tako hitro pozabil. Saj jih je gradil pod vodstvom nadškofa Antona Bonaventura Jegliča brez vsakršne pomoči takratne avstrijske vlade ali domače oblasti in so v ponos žuljem vernega slovenskega človeka. Zato se mi zdi prav, da letošnja sedemdesetletnica Zavodov kljub žalostni zgodovini zadnjih 34 let ne gre mimo nas.

Dne 16. septembra 1905 so Škofjevi zavodi sprejeli prve gojence, naslednji dan je nadškof Jeglič blagoslovil zavodsko kapelo, 21. septembra pa je s posebno slovesnostjo zavodsko stavbo izročil svojemu namenu. Seveda je do teh pomembnih datumov pripeljala dolga pot — polna zaprek, težav in nasprotovanj.

Nadškof Jeglič je na ustanovitev zavodov veliko mislil, obenem z njimi pa se je spočela tudi misel vključiti v zavode prvo popolnoma slovensko gimnazijo, ki je do takrat Slovenci še nismo imeli. Ko so leta 1898 zborovali v Ljubljani slovenski visokošolci in je prišlo med njimi do javnih protikršćanskih izbruhov,

je Jegličev sklep dozorel. Bil pa je tako drzen za tiste čase, da mu je nasprotoval celo stolni kapitelj: gospodje niso imeli pravega poguma in prepričani so bili, da se je nadškof prenglil. Še večje razburjenje je nastalo med takozvanimi "naprednjaki": ljubljanski liberalni krogi so organizirali celo gonjo proti načrtom, češ "da nočejo kopati sebi groba". Dobro so razumeli, kaj bi tak zavod pomenil za porast katoliškega izobraževanja. A za nadškofom Jegličem je bilo slovensko ljudstvo in to je možu dajalo poguma, da je v prvi gorenjski trmi vztrajal in premostil vse ovire. Dočim so mnogi petični svoj dar iz strahu odklonili, je preprosti narod dajal od svoje revščine in navduševal Jegliča, naj od svoje velike zamisli ne odstopi.

Po prvotnih načrtih naj bi stal zavod v mestu, blizu šentpeterske cerkve, kjer je imela škofija lepo zemljišče. A grozila je resna nevarnost, da bi ljubljanski občinski svet pod pritiskom odredel dovoljenje za zidavo. Zato je Jeglič mestnim očetom nekaj dni pred odločilno sejo pošteno "zagodel". Preko župnika v Št. Vidu pod Šmarno goro je dobil velik kos zemlje, občinske mu svetu pa je sporočil, da njihovega posveta za dovoljenje ni treba, ker bo zidal izven območja mesta Ljubljane.

Preko vseh človeških ozirov in računov, opirajoč se samo na božjo Previdnost in svoje čiste namene, je nadškof svoje delo tudi izvršil. Brez te drznosti, brez tega svetega navdušenja in popolnega zaupanja na božjo pomoč bi ne bil ustvaril ničesar. Nad vhodom v dograjene zavode je dal napisati posvetilo svojemu delu: KRISTUSU — ZVELIČARJU SVETA!

Škofjevi zavodi so med nami postali prava trdnjava krščanstva, pa tudi trdnjava slovenstva. Ko je življenje v njih steklo, so iz leta v leto odhajali iz zavoda na univerze prekaljeni maturanti, da se usposobijo v svojih poklicih za službo narodu. Duhovniki, zdravniki, profesorji, pravniki in tehniki, odlični voditelji na kulturnem in združnem polju . . . Bogata zavodska knjižnica jih je duhovno obogatila, priznani vzgojitelji in

Očetovski
smehlaj
nadškofa
Jegliča
še ni
pozabljen

profesorji so jih klesali za nesebično delo med ljudstvom. Vera nadškofa Jegliča v poslanstvo ustanove ni prinesla razočaranja, ampak se je prav narodu, ki je zadevo kljub tolikemu nasprotovanju podprl, v naslednjih desetletjih bogato obrestovala.

Posebnega poudarka je vredna Jegličeva zamisel, naj bi zavod imel čisto slovensko gimnazijo. O čem podobnem smo Slovenci do takrat samo sanjali, saj je ozka avstrijska vlada na nemščino in nemškega duha po svojih šolah skrbno pazila, nastavljala sebi zveste profesorje in razvoj kulture svojih narodov držala pod močno kontrolo. Jeglič ne le da se je s svojimi načrti zameril — nihče od vlade se ni odzval vabilu k otvoritvi zavodov — ampak je moral začeti tako rekoč iz nič: ni imel profesorjev in ne slovenskih učbenikov. Poskrbel je za eno in drugo: sposobne duhovnike je razposlal na razne univerze, iz katerih so se vračali z diplomami v srednješolskih vedah, in našel je strokovnjake za sestavo slovenskih učbenikov in slovarjev ter šolske knjige v veliki meri tudi sam zalagal. Jeglič se je moral boriti korak za korakom, saj vlada sprva zavodu prav zaradi slovenskega značaja ni hotela priznati nikakih javnih pravic. Končno je le uspel, da je iz "privatnega učnega zavoda za gimnazijske predmete" njegova ustanova postala "gimnazija s pravico javnosti". Tako so bili Škofovi zavodi do razsula stare Avstrije **edina slovenska srednja šola med nami**. S tem svojim gigantskim uspehom se je Jeglič vredno uvrstil ob mariborskega škofa Antona Martina Slomška, ki je v preteklem stoletju oral ledino v slovenskem šolstvu.

Ko se je leta 1918, prvič v svobodni državi, sešel občni zbor slovenskih profesorjev, je takratni predsednik dr. Jakob Žmavš med drugim upravičeno povedal tudi tole: "Danes, ko je tako rekoč čez noč prišla potreba slovenskih učnih knjig za vse predmete gimnazij in realk, vemo šele prav ceniti zasluge, ki si jih je pridobil škof Jeglič z ustanovitvijo svoje gimnazije v Št. Vidu: ravno s tem je odločno pomagal, da imamo sedaj vse slovenske srednješolske učne knjige. Danes šele smemo odkritosrčno povedati, da nam brez njegovega tihega in odločnega nastopa pri ministrstvu leta 1909 ne bi bilo mogoče za vse razrede poskrbeti slovenske učne knjige, ker bi bilo ministrstvo rokopise zavračalo, češ da ni potrebe, ker ni slovenskih zavodov . . ."

K temu moramo dodati še tale pomisleka vredna vprašanja: Ko bi takrat ob rojstvu Jugoslavije ne imeli slovenskih učnih knjig, nemške pa bi nujno zavržli, ali ne bi po vsej verjetnosti segli po — "srbohrvatskih"? Ali bi naše srednje šole sploh ostale slovenske? Ali bi sploh dobili slovensko univerzo? Pravičen zgodovinar bo priznal, da nam je verjetno prav nadškof Jeglič rešil slovenski jezik po naših srednjih šolah prve Jugoslavije. Celotnega vpliva njegovega zavoda na slovensko znanstveno-kulturno življenje pa danes sploh še ne moremo preценiti.

"Zavod, moja ljubezen, dosti bolečin, pa tudi dosti veselja sem imel z njim", je ustanovitelj Jeglič upravičeno povedal, ko se je leta 1930 ob vstopu v pokoj poslavljaj od zavodovih gojencev. Obenem je ob misli na vse prestane težave ponosno pribil: ". . . **Zavod stoji, zidali so ga pa duhovniki in slovensko ljudstvo in nihče drugi. Bog mu je dal uspehov, da je eden najboljših zavodov . . .**" V tolažbo mu je bilo, da je besedam lahko tudi dodal: **"Veseli me, da bom mogel odstopiti to hišo mojega veselja svojemu nasledniku, ki bo kot škof vodil mojo dediščino s prav tako ljubeznijo"**.

Res je Jegličev naslednik škof dr. Gregorij Rožman videl v zavodih isto veliko versko in narodno poslanstvo, kot ga je videl ustanovitelj. Zavodi so bili prav do vojne vzorna ustanova, ki je dijake res temeljito pripravila za poznejši poklic. Žal je bila dr. Rožmanu zadana še večja bolečina kot pa Jegliču zgolj z nasprotovanjem. Ko je leta 1941 prihrumel nemški okupator, je — kot znano — najprej udaril po duhovnikih, jih zaprl ali pregnal, verske in kulturne ustanove pa uničil. Razumljivo, da mu je bila napoti tudi trdnjava katolištva in slovenstva sredi šentviškega polja. Na povelje, brez predhodnega obvestila, so morali voditelji zavoda s profesorji in gojenci zavod zapustiti — komaj kaj malega so mogli odnesti s seboj. Nacisti so odstranili posvetilni napis s pročelja, v zavodski kapeli pa so namestili sliko boga svojega kljukastega križa. Poslopje je videlo v teku vojnih let mnogo žalostnih prizorov preganjanih in mučenih. Škofijska gimnazija je medtem v Ljubljani nadaljevala s poukom, seveda temeljito okrnjena v svoji delavnosti. Njeno vodstvo,

Z zdaj že pokojnim ravnateljem in znamenitim slovnicearjem dr. Antonom Breznikom na čelu, je težko čakalo dneva, ko se bo lahko vrnilo pod Šmarno goro in znova zasedlo tako oskrunjene Škofove zavode, da bodo "beli kot labodi" zopet služili svojemu plemenitemu namenu.

Toda mera še ni bila polna in čas je prinesel vse drugo kot pa je bila želja naroda. Ko je leta 1945 propadel strašni kljukasti križ, ga je le zamenjala Slovenecem tako tuja rdeča zvezda. Tudi v Škofovih zavodih tam na šentviškem polju. Zavod je postal ena izmed številnih mučilnic, o katerih se danes doma ne sme govoriti, bo pa o njih enkrat pričala pravična zgodovina. Tisoči so šli skozi zavodske prostore, vrnjeni iz Vetrinja in mnogi drugi, nad katerimi so novi oblastniki hoteli znesti svoje maščevanje. "Beli labodi" so prav ob svoji štiridesetletnici obstoja postali še bolj krvavi kot v letih vojne pod okupatorjevo peto. Tokrat je njihova tla in stene močila ista slovenska kri, a mučitelj je bil — domačin. Zgodbe so pretresljive in ne smejo v pozabo. Srečni tisti, ki so jih preživeli in jih povedali ter zapisali — v spomin tistim tisočem, ki so šli skozi šentviške zavode v strahotno smrt . . .

Danes se znameniti škofovi zavodi, ta Jegličeva "ljubezen in bolečina", ta naša narodna kulturna in verska ustanova, imenujejo — Titova vojašnica. V posmeh vernemu ljudstvu, ki jih je z od ust pritrganimi

prihranki in lastnimi žulji gradilo za svojo lepšo bodočnost . . .

Ko je naš Mojzes Jeglič komaj tri dni pred svojo smrtjo zadnjikrat javno govoril — bilo je 29. junija 1937 v Celju na zborovanju slovenskih mož in fantov — je kot prerok napovedal: ". . . Morda homo imeli še hušje čase! Hudobija bo še rasla, to vidimo od leta do leta. Tudi pri nas na Slovenskem je že začela s svojim groznim delom. Upam pa, da vas, možje in fantje, ta hudobija ne bo niti zapeljala niti uplašila, ampak da se boste z vso krepostjo uprli njenemu prodiranju. (. . .) Satan ima že svojo fronto, pa ima tudi Kristus svojo fronto. (. . .) Zvesti bomo ostali, pa naj pride nad nas karkoli, tudi če bi morali postati celo mučenci . . ." Je v tistem trenutku starček slutil, da bo toliko mučencev videl prav njegov Zavod sv. Stanislava?

Vsekakor smo prepričani o Jegličevih besedah, da "ima tudi Kristus svojo fronto", četudi Satanova za enkrat zmaga. Morda bo le prišel čas, ko bodo Škofovi zavodi zopet dobili nad vhomom posvetilni napis: KRISTUSU — ZVELIČARJU SVETA! Tedaj bo narod, ki jih je gradil, ob njih zapel velikonočno alelujo svojega vstajenja.

"Zavodi beli kot labodi" — pozdravljeni ob sedemdesetletnici, ki je domovina letos ne bo praznovala!

JAKA NAPROŠEN

ČE SI OČKA, GOTOVO PREBERI!

Poslušaj, sin: Tole ti govorim sedeč ob tvoji postelji. Spiš: z licem na medvedku, s katerim si se igral; kodri mokri od potu, ki še stoji na čelu. Utihotapil sem se v tvojo spalnico. Pred petimi minutami, ko sem bral časopis, so me pričeli grizti očitki. Priznal sem, da sem kriv; prišel sem k tebi.

Sin, tole sem mislil: Danes sva se večkrat srečala. Nadrl sem te, ker se nisi dobro umil. Samo z brisačo si šel preko obraza, ko si vstal. Očital sem ti, da nisi očistil čevljev. Vpil sem, ker si nekaj vrgel na tla.

Tudi pri zajtrku sem kar naprej rentočil nad teboj. Kako si polil . . . , komolce si imel na mizi, preveč surovega masla na kruhu; požiral si, "kot da bi še nikdar v življenju ne jedel" . . .

Ko smo vstali od zajtrka, si se šel igrat, jaz pa na delo. Ko si me videl, si dvignil roko in me ljubeznivo pozdravil . . .

Ko sem zvečer prišel domov, se je pa znova začelo. Sedel si na tleh in se igral pred hišo. Nogavice so bile preluknjane. Ponižal sem te vpričo tvojih malih prijateljev in zahteval, da greš pred menoj v hišo. Kot če bi bil jaz stražnik, ki ima obtoženca pred seboj. Rekel sem ti, da so nogavice drage. Če bi jih moral ti kupiti, bi bolj pazil nanje. "Kako je mogoče, da imam tako nevzgojenega sina!"

Po večerji sem bral. Po prstih si prišel k meni. V obeh sem ti bral, da si žalosten. Nevoljen, da si me prekinil pri branju, sem siknil: "Kaj hočeš?" Nič mi nisi odgovoril, le roki si mi vrgel okrog vratu in me poljubil. Bog ti je položil v srce sinovsko ljubezen! Takoj nato si se pa tiho oddaljil po stopnicah navzgor.

Dobro, otrok moj. Kmalu po tvojem obisku mi je dnevnik padel iz rok. Strah in bolečina sta se vsilje-

vala. Vprašal sem se: "Zakaj vidim na njem le napake? Zakaj mu vedno kaj očitam in na grob način?" Saj je vendar še otrok, ki ni povsem odgovoren za to, kar dela. Ne, da bi ga ne imel rad. Rad ga imam, a sem za njegova leta preveč zahteven. Hočem, da bi bil kakor jaz. Nič ne znam potrpeti z njim.

In vendar mi ti, sin, nisi zameril. Ostal si dober in ljubezniv z mcnjo. Tvoje srce je plemenito, ne misli na maščevanje. To si mi dokazal danes, ko sem te ves dan samo opominjal. In vendar si me prišel pozdravit, preden si šel počivat. Sin moj, nič drugega ti nisem hotel povedati. Ves osramočen sem prišel k

tvoji postelji. V temi sem pokleknil in te prosil odpuščanja.

To je bilo majhno zadoščenje, ki sem ti ga hotel dati. Vem, da me ne bi razumel, če bi ti o vsem tem, kar čuti moje srce, govoril pri belem dnevu. Trpel bom s teboj in se veselil. V jezik se bom ugriznil, ko me bo nevolja zmagovala. Ponavljal bom: "Saj je še otrok!" — Postopal sem s teboj, kot če bi bil že odrasel. Sedaj, ko te gl dam v postelji, pa vidim, da si še čisto otrok. Še pred kratkim te je mati nosila v naročju. Res, preveč sem bil zahteven s teboj.

B.B.

Na
Cerkniškem
jezeru

NOTRANJSKA

POKRAJINA zdravega zraka in zlatega sonca, domovina smučič, rezke burje in silnih zametov, prečudno samoljubnih ljudi, ki imajo blaga srca in se preživljajo z vožnjo in košnjo, s prekupčevanjem živine in z obdelovanjem malo pridnega sveta. In domovina čudovite govorice, ki je klenu ko zrnje v sejalnici in je moj edini zaklad, ki sem ga lahko odnesel v širni svet.

Tak je moj dom, pokrajina na skrajnem robu Notranjske, Bloška planota.

Kadar sem žalosten, ležem na posteljo v tih sobi, zaprem oči in vidim:

Hribček pri hribčku — kakor bi se v davnih davnih časih igrali le-tod otroci ajdovskih velikanov in bi hoteli iz blata speči hlebčke. Tako čudne oblike imajo ti hribci. Na enem je travnik in gozd in opuščene njive. In tri imena ima: Bradatka, Škranjek in Čelo... Tostran doline, ki jo seka bela cesta, je drugi hrib in v njegovem vznožju stoji moja rojstna vasica, ki ima komaj dvanajst številčk. Na hribu pa so smreke in mecesni, ki v poletnih nočeh, ko se pri-

pravlja k nevihti, tako skrivnostno govore...

Kadar se v sanjah znajdem doma, grem po razdrapani poti nad vasjo k Srčni skali, ki je skrita med smrekovjem in pišem o njej povest. Tam za nekaj trenutkov posedim, potlej pa grem dalje po gozdu in se vzpnem na vrh Ogrnika, ki mora biti nemara zelo star. To sklepam po tem, ker označujejo pri nas starost takole: "Star je ko Ogrnik". In če je lepo vreme, se trudim, da bi s tega Ogrnika naštel na vseh nebesnih straneh dva in trideset cerkva, ki se vidijo od blizu in daleč. Včasih mi uspe, včasih tudi ne... In potem se spuščam po drugi strani v dolino, kjer je studenec Zdravjek, katerega vodo pijejo pri nas jetični ljudje in ki v poletni vročini tako pohladi...

Ne, več ne smem sanjati, preveč lepo je le-tu. Morda bi se utegnil preveč raznežiti. In potem bi mi domačini dejali, da nisem pravi Bločan. Tega pa ne maram, zakaj ponosen sem na svoj dom in želim samo to, da bi bili ljudje, ki so tam, po dolgih letih, ko se bom spet vrnil domov, še prav tako zdravi, samosvoji in dobri...

IVAN ČAMPA

BUDŽET 1975-76

T. MOŽINA, B. Econ., Sydney

AVSTRALSKI PRORACUN za finančno leto 1975/76, ki ga je v avgustu objavil zvezni finančni minister Bill Hayden, je vreča slabega in dobrega. V malo tolažbo nam je, da niso samo slabe stvari, kajti dežela stoji trenutno na izredno šibkih gospodarskih nogah: več kot četrta milijona ljudi je brez dela, inflacija je preskočila stopnjo 17%, delavci štrajkajo in podjetja propadajo kot še nikoli. Strah navdaja ljudi in izraža se v vprašanjih: Kaj bo jutri? Bo prišlo do popolnega poloma? Kdo je kriv? Kako se izmazati iz zagate?...

Neizkušeni in naivni laburistični voditelji v Canberri so precej pripomogli k današnjemu kritičnemu gospodarskemu položaju s svojimi polpečenimi, utopističnimi programi. Letošnji državni budžet kaže, da so se vsaj nekoliko streznili in žele spraviti narodno gospodarstvo postopoma na bolj zdrave temelje. Če se jim bo posrečilo, je veliko vprašanje. No, vsaj upati smemo, kajti potrpežljivosti med državljani ni več dosti.

Budžet si je zastavil v glavnem tri naloge: **boj proti inflaciji, pridobiti si zaupanje zasebnikov in zmanjšati nezaposlenost.** Vsi ti cilji so seveda medsebojno odvisni in za njihovo uresničitev je državni

blagajnik predlagal — med drugim — naslednje mere:

- povišanje prometnega davka pijači, tobaku in petroleju,

- preureditev davčnega sistema za osebne dohodke,
- znižanje davka podjetjem,
- povišanje pokojnin,
- omejitev deficita na lansko stopnjo,
- omejitev v državnega sektorja in državnih izdatkov.

S temi in podobnimi ukrepi, pravi Hayden, bi uspelo v teku leta znižati inflacijo in brezposelnost. Mnogi pa menijo, da so te mere premajhne in prepozne, da bi se mogli zopet postaviti na noge, in zahtevajo spremembo vlade.

Novi davčni sistem, tako je predvideno, naj bi pomagal revnejšim slojem in družinam z otroci na račun bogatejših in samcev. Tako je prav in pošteno, a ko pogledamo letošnji budžet bolj od blizu, vidimo, da povprečni davkoplačevalec ni prav nič na boljšem: kar se da Petru, se je vzelo Pavlu...

Novemu proračunu se upravičeno očita, da se ni zavzel dovolj za razmah dejavnosti zasebnega sektorja, ki je glavni vir zaposlitve.

DRŽAVNI IZDATKI:	Predvideno	+ Povečanje
	za leto 1975/76	— Znižanje
	(v mil. \$)	z ozirom na leto 74/75 (v mil. \$)
Obramba	1,800.1	+ 172.0
Šolstvo	1,908.2	+ 236.6
Zdravstvena zaščita	2,777.6	+ 1,494.1
Socialna zaščita	4,772.2	+ 1,068.8
Stanovanja	632.6	— 69.1
Mestni in okrajni razvoj	448.0	+ 69.4
Kultura in razvedrilo	262.6	+ 25.8
Gospodarske usluge promet, pošta, elektrika itd.)	2,110.5	— 235.4
Državna administracija	1,509.3	+ 215.1
Rezervni fondí	5,694.0	+ 1,106.8
Skupni izdatki	21,915.2	+ 4,084.0
Skupni dohodki	— 19,116.8	
Deficit	2,798.4	

Iz gornje Tablice razberemo, da so se predvideni državni stroški povečali za več kot eno petino in znašajo skoraj 22 bilijonov avstralskih dolarjev. Dejanski primanjkljaj oz. deficit bo tako čez leto dni vsaj 3 bilijone dolarjev. Takšni izdatki lahko vodijo samo še k večji inflaciji.

Kako bomo živeli in gospodarili v naslednjem letu, zavisi kajpada od mnogih činiteljev — največ pa le od vodstva v Canberri. Se bodo vendar laburisti streznili in pričeli pametno vladati? Budžet vsebuje le nekaj dobrih programov in le nekaj svetlih točk. Če ne, bo kar prav, da državne vajeti znova prevzamejo gospodarsko preudarnejši liberalci — menda spet za dvajset let...

P. BAZILIJ SPET TIPKA

1. septembra 1975

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškankne Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

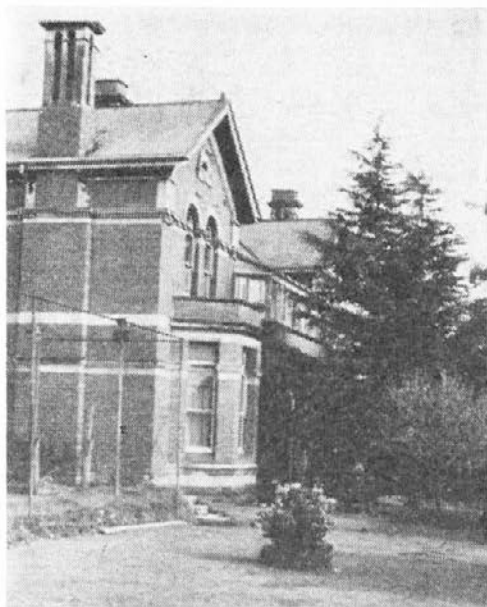
EVHARISTIČNI FESTIVAL V SUNBURY na prvo novembrsko nedeljo naj že zdaj omenim. Letos bo že petinštrideseti, mi pa se ga udeležujemo kot narodna skupina že osemnajst let. Letos bo z njim združena tudi proslava SREBRNEGA JUBILEJA KATOLIŠKEGA EMIGRACIJSKEGA URADA, zato je udeležba etničnih skupin s svojimi narodnimi nošami še bolj zaželjena. Procesijo bo vodil nadškof Little, somiševali pa bomo ob zaključku procesije z njim vsi izseljenjski duhovniki Melbourn.

Prav bo, da bo naša skupina letos še večja kot je bila druga leta. Kot člani katoliškega naroda smo vsi iz evropskih begunskih taborišč emigrirali v novo domovino preko katoliškega emigracijskega urada, ki je bil pred avstralsko oblastjo glavni sponzor in za mnoge slučaje tudi izredni garant. Mnogi ne bi mogli nikdar preko morja, če bi se zanje ne zavzela katoliška organizacija. Isti urad je mnogim pomagal tudi kasneje z brezobrestnim posojilom, da so mogli iz domovine dobiti za sabo svoje najbližje. Hvaležnost in zahvalo bomo lahko pokazali na letošnjo prvo novembrsko nedeljo (2. novembra) in se udeležili zares polnoštevilno tega jubilejnega srečanja.

Seveda bo za isti dan ostal tudi naš tradicionalni obisk slovenskih grobov, nato pa bomo nadaljevali pot v Sunbury. Na razpolago bodo kot običajno avtobusi od naše cerkve v Kew na pokopališče, v Sunbury in nazaj v Kew.

Zaznamujte si datum prve novembrske nedelje že zdaj in ga rezervirajte svoji družini za to jubilejno proslavo!

● **DOMAČI SEJEM** bomo spet imeli in sicer na **prvo oktobrsko nedeljo po deseti maši**. Kot lani ga bo zopet priredilo Društvo sv. Eme in smo prepričani, da nas članice ne bodo razočarale. Dvorana bo za to priliko spet vredna obiska. Štant z domačim pecivom in lectovimi srci, ročna dela, plošče, knjige... In seveda bogat SREČOLOV z nad sto vrednimi dobitki. Tudi kuhinja bo odprta. Vsi se bomo lahko naveselili in razgovorili, starši in otroci. **VABLJENI!**

Baragov dom z igrišča,
že predno smo tam pozidali cerkev

● Za soboto in nedeljo, zadnji v oktobru (25. in 26. okt.) želi Društvo sv. Eme organizirati **DUHOVNO OBNOVO ZA ŽENE**. Vodil jo bo p. Lovrenc, srečanje pa bo v Slomškovem domu. Katera se je želi udeležiti, naj se čim prej prijavi predsednici Francki Anžinovi ali pa naši duhovniški pisarni. Podrobnejši spored bo objavljen v prihodnji številki MISLI.

● Po vseh slovesnostih in raznih premikih se je življenje našega verskega centra le nekam umirilo. Seveda s tem ni rečeno, da delo počiva. Aktivnosti je kar precej, zlasti na nedelje. Novodošli p. Lovrenc, ki te tedne nadomešča p. Stanka, se kar čudi temu našemu "mravljišču". Se pa lepo vživlja v vlogo izseljenjskega duhovnika in pravi, da mu ni nič dolgčas. Ni časa za kaj takega...

● **MLADINCI** so na sobotni večer 16. avgusta priredili v dvorani svoj drugi ples. Kot prvi je tudi ta lepo uspel in veliko se jih je zbralo, članice Društva sv. Eme so pa skrbele za kuhinjo. Da je igral priljubljeni mladinski orkester **DRAVA**, menda ni treba posebej omenjati. Od modernih mednarodnih do slovenskih polk in valčkov, ali pa narobe. Pa še celo zapojejo slovensko ti naši fantje. Vse kaže, da se bodo lepo razvili, uveljavili so se pa že.

Potočnikovo Sonjo so Mladinci ob tej priliki prenesli za njen rojstni dan s čestitkami in darilom. Dati priznanje in biti hvaležen je lepa čednost — lepo je, da jo naša mladina ima. In dokler bodo mladi tudi starše radi gledali na svojih prireditvah, se nam zanje ni bati. Razveseljivo je, da prav ta srečanja v našem verskem centru ne povezujejo samo

mladih med seboj, ampak dajejo mladim tudi zavest povezanosti z lastno družino. Saj jim starši omogočajo ta srečanja in se žrtvujejo zanje. Kako avstralska mladina na splošno že s šestnajstimi leti (ali pa še prej) leta po svojih potih, je žalostno dejstvo, ki ga vsi poznamo.

☉ Dne 6. avgusta smo krstili v Morwellu: **Lidijo** je dobila mlada družinica Ivana **Lapuha** in Marije r. Debrina. — V naši cerkvi pa je 9. avgusta obhila krstna voda **Tanjo Dono**, ki je razveselila družino Alda **Karloviča** in Nevije r. Zlatič. Prinesli so jo iz South Kingsville. — Krst **Ančke** pa je bil 23. avgusta: je prvorojenka v družini Janeza **Kure** in Olge r. Hodinj, Broadmeadows.

Čestitke vsem trem družinam!

● Ko boste to brali, bo za nami tudi že OČETOVSKA PROSLAVA na prvo septembrsko nedeljo. Ne dvomim, da bo lepo uspela. Poleg otroških nastopov bo na odru zopet Društvo sv. Eme nekaj "skuhalo" v smeh in zabavo, vsaj tako sem slišal...

Za nami bo tudi OBLETNICA BARAGOVEGA DOMA, ki jo bomo praznovali na sobotni večer 13. septembra. Tudi to je vsako leto prijetno srečanje bivših fantov našega hostela in seveda njihovih družin, saj so si povečini že ustvarili svoj domek. Letos mineva v septembru že petnajst let od ustanovitve in o tem lahko berete kaj več v uvodnem članku te številke. Obenem je to tudi obletnica našega verskega središča, ki se je prav s prevzemom Doma začelo in se razvilo. Bodimo Bogu hvaležni za vse, kar nam je v teh petnajstih letih naklanjal, zlasti še zadnja leta po zgraditvi naše cerkve in cerkvene dvorane.

● Po dolgih letih oslabelosti in zdravniške nege je dne 5. avgusta izdihnila gospa **MARIJA MOSCHETTI** rojena Šparenblek. Bila je doma iz Notranjske, rojena 16. septembra 1889, vas Podskrajnik, župnija Cerknica. Še mlada je odšla v svet in živela skoraj štirideset let v Egiptu, kjer se je tudi poročila. Leta 1950 je z možem emigrirala v Avstralijo in več let vodila svoj modni salon. Pred leti je bila že tako bolna, da je doktor štel dneve. Takrat sem na željo moža pomagal urediti vse potrebno za njen pogreb, če bi umrla med mojim obiskom Južne Avstralije. Pa se ji je obrnilo na bolje, moža pa smo nekaj mesecev kasneje pokopali — zadela ga je kap...

Gospa Moschetti je umrla v hostelu za oslepele Villa Madonna, Prahan, ker ji je tudi vid že popolnoma opešal. Zato je bila tudi maša zadušnica v kapeli hostela, pokopali pa so jo 8. avgusta k možu na carltonsko pokopališče.

Pokojnica zapušča eno sestro v domovini in eno v Kanadi, tu pa dve nečakinji. Ena izmed njih, gospa Vučkova, je zanj vsa leta boleznij zares lepo skrbela. Sožalje vsem!

Pokojnico priporočam v molitev.

● Nedavno sem slučajno zvedel za še eno smrt, o

kateri me pravočasno žal ni nihče obvestil: V Fitzroyu je 25. marca letos preminul 45-letni rojak **FRANC ČERNE**. Doma je bil iz Grgarja pri Gorici in v Avstraliji okrog dvajset let. Kot so mi vedeli povedati njegovi prijatelji, ima enega brata v Čile.

Pokojnik se razen z malo skupino prijateljev ni dosti družil s slovensko skupnostjo, zato je bil domala nepoznan. Pokopala ga je država in mi za njegov grob ni vedel nihče povedati. Ko bi pravočasno zvedel za bolnega rojaka, bi imel vsaj nekaj tolažbe v boleznij, počival pa bi med slovenskimi grobovi v Keilorju. Spomnimo se ga vsaj zdaj v svojih molitvah!

● Večerno mašo bomo imeli na prvi petek v oktobru (3. oktobra) in pa na praznik Rožnovenske Matere božje (torek 7. oktobra). Vabljeni!

● V tej številki boste našli ponovno OGLAS našega verskega centra mladim muzikantom in pevcem za KONCERT IN NATEČAJ v decembru. Poglejte in zapomnite si DATUM, KI JE SPREMENJEN. Datum koncerta ne bo 6. decembra, kot smo objavili, ampak teden kasneje: NA SOBOTO 13. DECEMBRA! Oprostite neljubi pomoti!

*

DRAGI MLADINCI, PATRA IN STARŠI!

DNE 25. JULIJA LETOS je naša MLADINSKA SKUPINA praznovala prvo obletnico, kar se redno zbiramo na vesele nedeljske popoldneve plesnih vaj v Slovenskem verskem centru v Kew. Lepo smo uspeli s temi našimi srečanji in imeli tudi že dva domača večera s plesom (v maju in avgustu) ter skupni izlet na Mt. Buller. Naše število še kar raste in vedno bolj se spoznavamo med seboj.

Uspeh je trud nas vseh: obeh patrov, ki sta naša srečanja začela in nam dajeta rade volje na razpolago cerkveno dvorano; staršev, ki nas redno vozijo v Kew; in seveda nas mladine, ki radi prihajamo

Posebej moram omeniti naš najboljši ansambel "DRAVA", ki nam redno igra. Teh pet fantov-muzikantov ne morem dovolj pohvaliti. Lahko samo rečemo: le naj nam dobri Bog da še več takih!

Pri plesnih večerih nam je v veliko pomoč Društvo sv. Eme, ki skrbi za kuhinjo. Sestri Emi v Baragovem domu, ki nam ob nedeljskih popoldnevih gasi žejo, pa tudi hvala. Od Mladincev moram posebej omeniti tiste, ki pridejo na pomoč za okrasitev dvorane. Tako dobro voljo pokažejo, da sem gotova: če bomo kdaj organizirali kaj večjega, bodo vsi radi priskočili in pomagali.

Eno pritožbo pa le imam: žal mi je, da ne prihaja več mladincev zadnjega letnika, ki si za starost že pišejo številko 19. Menda se še niso vsi poženili in vse pomožile? Tudi ti so dobrodošli v naši skupini.

Naj se za konec zahvalim vsem, ki so soudeleženi pri naših začetkih in naših uspehih. Bog daj, da bi naša srečanja lepo napredovala tudi v bodoče!

SONJA POTOČNIK

Izpod Triglava

IZ STAREGA SKEDNJA — GALERIJA. Čudno se sliši, a tako je napravil priznani kipar France Gorše, ki se je kot povojni begunec iz Amerike vrnil v Evropo in si ustvaril svoj novi dom v Svečah na Koroškem. Dne 4. julija je to svojo umetniško galerijo ob številnih gostih odprl, blagoslovil pa jo je domači župnik. Večerno zahvalno mašo je v župni cerkvi opravil nam poznani dr. Ivan Mikula.

Goste je poleg umetniških del posebno zanimala zanimiva arhitektonska rešitev, kako se da iz prastarega zidanega skednja preurediti umetniška galerija, kakor je to napravil kipar Gorše. Posebno je gostom padla v oči svojska rešitev problema luči.

Avstrijski časopisi ob tej priliki ugotavljajo, da dela 78-letnega umetnika Goršeta "kažejo izredno umetniško silo, ogromen ustvarjalni nagon in raznovrstnost materiala in stila". Iz lastnega znanja lahko dodam, da je pri vsem tem kipar Gorše kaj preprost in ponižen mož, ki iz svoje globoke vere in praktičnega vsakdanjega krščanskega življenja črpa ideje svoji ustvarjalnosti. Tudi avstralski Slovenci mu preko MISLI želimo še mnogo let in obilo uspehov!

400 LET TISKARSTVA praznuje letos Slovenija in kar ponosni smo lahko, da smo tako kmalu po izumu tiska dobili tudi Slovenci svojo prvo na naših tleh tiskano knjigo. Dalmatinov prevod Sirahove knjige svetega pisma je leta 1575 v Ljubljani natisnil tiskar Janez Mandelc. Okoli 30 njegovih tiskov je znanih, nato je tiskarstvo pri nas zaspalo za skoraj sto let. Obnovil ga je leta 1678 baron Valvazor na svojem gradu pri Litiji, v Ljubljani pa Janez Mayr. Od takrat tiskarska tradicija pri nas ni več prenehala, ampak se razvila do zavidljive višine.

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebujete morda priznanega **TOLMAČA** za sodišče ali kako drugo **važno zadevo?**

Obrnite se z zaupanjem
na rojakinjo **JEAN SLUGA!**

48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078

Telefon:
49-4748
41-6391

ZA NAJSTAREJŠO SLOVENKO je veljala gospa **Zofija Muhr** v Mariboru, ki je v avgustu umrla v 105. letu starosti. Zdravnikov vse življenje ni poznala. Prvič je bila v bolnišnici, ko si je že kot stoletna zlomila nogo v kolku.

Častljiva mamica je bila rojena v številni družini enajstih otrok, sama pa jih je imela dvanajst. Gotovo ji ni bilo z rožicami postlano, ne v mladosti in ne kasneje v življenju.

Ni mi znano, kdo je zdaj najstarejša oseba v Sloveniji, saj nekaj stoletnikov menda imamo. Vem za **Katarino Hartman** iz Suhe pri Škofiji Loki, ki je letos obhajala stoletnico rojstva. Še sedaj pride vsakdo nedeljo k maši in obhajilu v domačo cerkev. Letos je šla celo na Brezje ter se udeležila romanja bolnikov in invalidov, a samo kot ostarela, ne kot bolnica. Vsi so jo občudovali, kako je za mašo na prostem čvrsto stopala do sedeža v prvi vrsti, ki so ji ga v spoštovanju določili. Stoletna Katarina je dolga leta kuhala svojem bratu duhovniku, ki pa je že dvajset let med pokojniki.

MED DOMAČIMI OBRIMI bo kmalu izumrla tudi toliko stoletij znamenita lončarska obrt. Le še od sejma do sejma se vrte štajerski kolovrati, na katerih na videz okorna roka mehko dviga lončarsko glino in jo oblikuje. Po glinastih loncih je vedno manj povpraševanja, četudi so več vredni kot vsi industrijski proizvodi iste vrste. A industrijski razvoj modernega časa lončarski obrti ni naklonjen: zdesetkal jo je in ji zapisal konec. V Ptujju sta ostala le še dva lončarja, pa tudi na vsem Ptujskem polju jih ni več.

KNJIGA IN BRALCI je naslov drobne a vsebinsko bogate knjižice, ki jo je v domovini napisal Gregor Kocijan. Na podlagi anketiranja je pisatelj v njej objavil porazne ugotovitve: Približno polovica Slovencev ne čuti potrebe po branju knjige (ne bere 47,6 odstotka anketiranih) in ne kupuje knjig (49,6%). Skoraj četrtina Slovencev (22,3%) doma nima nobene knjige.

Še slabši so odgovori na vprašanje, koliko knjig so anketiranci prebrali v zadnjem letu: Nobene leposlovnih knjig ni prebralo kar 51,7%, nobene poljudnoznanstvene knjige 79,9%, nobene strokovne ali znanstvene pa kar 82,5% anketiranih.

Iz podobnih raziskav po drugih evropskih deželah je razvidno, da smo Slovenci v svoji ljubezni do branja in knjige komaj na petnajstem mestu.

Vsem tem ugotovitvam je dodano še to, da največ Slovencev bere zgolj za zabavo, pa še od teh četrtina po večini povprečna ali podpovprečna dela zabavne narave. Zaskrbljujoče nizko je število tistih, ki v branju iščejo odgovore na vprašanja sodobnega sveta ali pa svoje dodatno izobraževanje.

Kaj je vzrok tem poraznim dejstvom, saj smo pred zadnjo vojno bili Slovenci z ozirom na knjigo in branje v vrhovih evropske lestvice? Res je, da televizija in radio ter moderni tempo življenja uničujejo na splošno

veselje do branja, pa vendar... Takega padca bi ne pričakovali, ko se vendar tako radi ponašamo s svojo kulturno gloriolo.

SMRT DVEH PRIZNANIH SLAVISTOV moramo zabeležiti letos. Nedavno sta v domovini umrla dr. Franc Tomšič in dr. Rudolf Kolarič. Prvi je bil profesor staroslovenskega jezika na ljubljanski univerzi in je bil eden najboljših poznavalcev slovenskega jezika. Drugi je bil najprej srednješolski profesor v Ljubljani in je spadal v krog slavistov, ki so pred vojno izdajali slovnico in čitanke za srednjo šolo. Po vojni je postal profesor za slovenščino na univerzi v Novem Sadu, kjer se je odlično uveljavil.

Pokojni dr. Tomšič izhaja iz verne družine in je bil rojen v Kandiji pri Novem mestu. Ima brata duhovnika, ki je frančiškan, župnik ljubljanske fare na Viču in bivši provincial p. Benjamin. Tudi dr. Rudolfa Kolariča je dala zavedna katoliška družina in sicer je bil rojen v Prelekiji. Njegov brat je lazarist dr. Jakob Kolarič, življenjepisec pokojnega škofa dr. Gregorija Režmana (pripravlja že tretjo in zadnjo knjigo odličnega dela), ki zdaj živi na Koroškem. Ob tej priliki mu izrekamo sožalje. Enako bratu Stanku, ki je kot begunec živel med nami v Avstraliji. Pred nekaj leti se je odselil z družino v Švico, ostal pa kljub temu naročnik MISLI.

ZANIMIVO JE POROČILO, da je v Ljubljani lažje dati v popravilo avto kot pa kolo. Samo trije mehaniki se še ukvarjajo s popraviljem koles. Pa še ko kolesar stakne enega izmed njih, mora dolgo čakati, da pride njegovo kolo na vrsto: prednost imajo namreč kolesa, ki pridejo v popravilo od daleč. Po tem zadnjem bi človek sklepal, da tudi drugod po Sloveniji primanjkuje popraviljalcev koles.

PREŠEREN — JUGOSLOVAN, ta je pa res malo prehuda. Pa smo jo brali v ljubljanskem "Delu", kjer neki Miloš Čorović poroča, da je v Budimpešti pri založbi Evropa izšla zbirka Prešernovih pesmi v madžarskem prevodu. V članku beremo med drugim, da "Prešeren ni edini jugoslovanski pesnik, pa tudi ne edini slovenski pisec, katerega dela so prevedli v madžarščino."

ROJAKI V SYDNEYU!

Kadar potrebujete kakovostni pouk za vožnjo osebnega avtomobila ali tovornjaka, se z zaupanjem obrnite na našo

YADRAN AVTO-ŠOLO

Lastnik Franc Čuček Vam je vedno na razpolago. Pokličite ga telefonsko na številki 624-5538.

20 PREMIER ST., TOONGABBIE, N.S.W.

Prešeren je živel v času, ko ni bilo še ne duha in ne sluha o kaki Jugoslaviji, ne kraljevi in ne socialistični. Še celo to vemo, da je ravno Prešeren odločno odklonil Vrazov ilirizem, ki je bil neke vrste jugoslovanstvo na jezikovnem polju, s katerim naj bi se Slovenci odpovedali svojemu jeziku in sprejeli srbohrvaščino. Tudi če bi danes živel, bi bil prav zaradi svojega slovenstva v Belgradu bolj slabo zapisan. Verjetno bi s svojimi verzi sprožil marsikatero puščico na tiste vrhove, ki po naših uradih uvajajo srbsčino ali hrvaščino, slovenščina jim je pa deveta brigada.

KAR PREVISOK DAVEK zahtevajo naše gore — letos je že 19 smrtnih žrtev in se bojijo, da jih bo še več, saj še ni konec sezone. Vseh žrtev gora je bilo zadnjih šest let (od 1. januarja 1970 do danes) 114, povečini seveda mladi ljudje. Zato pa tudi drzni in neizkušeni. Večino nesreč v gorah pripisujejo nepremišljenosti in malomarnosti.

V Sloveniji je v Planinski zvezi včlanjenih 90.000 planincev. Zveza pa leto za leto organizira vrsto planinskih tečajev za pouk o varni hoji po gorah, o prvi pomoči, o zaščiti planinske flore in podobno. Vsakoletna plezalna šola ima okrog 300 tečajnikov. Registriranih alpinistov imamo okrog 670, usposobljenih gorskih vodnikov pa 60. Žrtev pa kljub vsemu temu vedno več in več...

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

IN

Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače

DOBRODOŠLI!

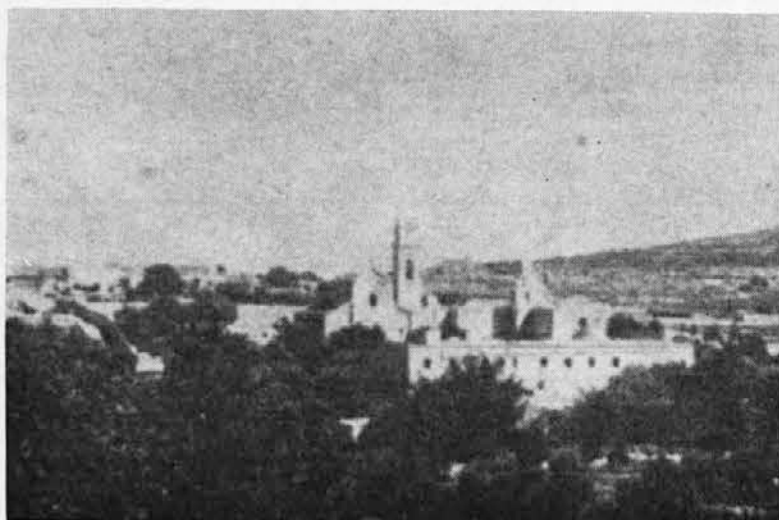
Malo dalje na levi je staro naselje Shufat, katerega ime naj bi pričalo o kralju Jozafatu. Na desni pa je višina Tel-el-Ful, kraj Gabat Saul, rojstni kraj in stan prvega izraelskega kralja (Prim. I Sam 10,26; 13, 1—16).

Še bi lahko našteval.

Po devetih kilometrih glavne ceste zavijemo z nje proti Emavsu. Pot vodi na levo po Wadi el Askar (Vojaška dolina). Narava je siromašna in kamnita ter vsa hribovita. Vendar te prevzame v svoji preprostosti, zlasti ob misli, kdo je hodil po njej z učencema tisto nedeljo vstajenja proti večeru . . .

Emavs (El-Qubeibeh) je mala muslimanska vas, ki pa se je zelo dvignila s krščansko prisotnostjo: frančiškansko posestjo, samostanom nemških sester sv. Karla Boromeja in nemškim hospicem.

Glavne zasluge za pridobitev krščanske posesti v Emavsu ima francoska markiza Pavlina de Nicolay, ki je bila rojena v Parizu leta 1811. Kot globoko verna in tudi vzorna tretjerednica sv. Frančiška je leta 1856 prišla v Sveto deželo, se vsa razdajala v karitativnem delu, poleg tega pa veliko pomagala s pridobivanjem svetih krajev v krščansko last. Umrta je v frančiškanskem romarskem hospicju Casa Nova v Jeruzalemu dne 9. junija 1868 v sluhu svetosti. Štiri leta kasneje so njene zemske ostanke prenesli iz Jeruzalema v Emavs, kjer zdaj čakajo vstajenja v tamkajšnji

Emavs danes

V času obiskanja . . .

cerkvi. Proces za njeno proglašenje blaženim je v teku.

Leta 1861 kupljeno posest v Emavsu in dano frančiškonom so kasneje povečali z novim nakupom proti vzhodni strani. Ta kraj so domači imenovali El Keniseh, kar pomeni "cerkev". Upanje, da ime sloni na gotovi tradiciji, ni varalo. Izkopavanja v letih 1873—75 so odkrila ostanke križarske cerkve. Njene tri ladje so bile ločene po stebrih, razen zapadne, ki je bila oprta na steno stavbe, brez dvoma mnogo starejše od cerkve in iz drugačnega gradiva. Na prvi pogled so bili ti starodavni ostanki vključeni v cerkven prostor kot poseben spomin. Kasnejša raziskavanja (1881—89) so proti zahodu odkrila ostanke celotne križarske naselbine.

Med drugo svetovno vojno je samostan v Emavsu služil Angležem za konfinacijo italijanskih frančiškanov. Patri so porabili čas za nove raziskave in v letih 1940—44 našli tu okrog mnogo novih izkopavin. Vse so vodile do dokazov, da je bil kraj naseljen v Kristusovem času in da je zgoraj imenovana stena ostanek Kleofove hiše, kjer se je vstali Zveličar ustavil z učencema ter se jima razodel.

Danes stoji cerkev v Emavsu, zgrajena leta 1901, delno na kraju bivše križarske. Frančiškanski brat Vendelin je kot arhitekt škropulozno ohranil v njej starinske ostanke, tako steno Kleofove hiše kot dele stebrov prvega svetišča, in skušal dati cerkvi videz bivše križarske.

Tudi pročelje cerkve je veličastno. Prostor pred svetiščem je prijetno urejena ploščad s parkom, kamor prideš s ceste skozi vhod, nad katerim so napisane na tem kraju izgovorjene besede Jezusu, znane iz svetega pisma:

"Gospod, ostani z nama! . . ." (Prim. Lk 23,29)

Nehote se počutiš domač in dobrodošel.

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani. . ." Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

Nad vhodom pročelne strani kakor v cerkvi nad oltarjem so umetniško ovekovečeni svetopi-semki prizori kraja. Tudi cerkvena okna so krasno delo.

Ko se obiskovalec Emavs vrača proti Jeruzalemu, se njegove misli nehote vračajo k učencema, ki sta takrat še isti večer hitela nazaj proti Jeruzalemu, da apostolom povesta veselo novice o Kristusovem vstajenju. In kakor sta učenca govorila drug drugemu:

"Ali ni bilo najino srce goreče v nama, ko je nama po poti govoril in razlagal pisma?" (Lk 24,32)

. . . tako zdaj isto gorečnost v sebi čuti tudi sleherni romar. In hvaležnost obenem, da mu je Bog naklonil milost videti kraje Gospodovega obiskanja.

JERUZALEMSKI TEMPELJ

je v svetem pismu, tako stare kot nove zaveze, čisto naravno neštetokrat omenjan. Kako bi ne bil, saj se je okrog njega odigrala vsa judovska zgodovina. V šestem poglavju tretje knjige kraljev je točen opis gradnje in njegove opreme, iz Jezusovega življenja pa nam zlasti stopa v ospredje zgodba dvanajstletnega Jezusa, ki je v templju ostal ter so se učenički čudili njegovi modrosti; in pa kasnejša zgodba o Jezusovi božji jezi, ko je iz tempeljskega prostora izgnal prodajalce in menjalce. Danes nas na veličino nekdanjega templja spominja le ohranjena tempeljska ploščad in razmeroma skromni ostanki, na kraju pa se dviga kot v posmeh Judom mogočna Omerjeva mošeja s pozlačeno kupolo. Vsekakor si ta zgodovinski kraj ogleda sleherni jeruzalemski romar.

Vstopamo skozi Ovčja vrata, ki mejijo na samo tempeljsko ploščad. Pred vrati je precejšen prostor in kaj zanemarjen. Tu so svoj čas judovski kmetje prodajali ovce in druge živali za klavne daritve v templju. Glavni dohod k templju pa je bil skozi takozvana Zlata vrata. Ko stojiš ob njih in se ozreš po ogromnem prostoru, šele zajameš veličino ploščadi. Še pred nekaj minutami

si bil ves utesnjen v ozke jeruzalemske ulice in starodavne zidove — zdaj te prevzame občutek sproščenosti, razsežnosti, a vse drugačne kot nekje na prostem v zeleni naravi. Zavedaš se, da je bilo tisoče rok na delu dolgo dolgo časa, da so ustvarile to mogočnost svetega kraja, bivališče Boga med svojim izvoljenim ljudstvom.

Prvotni tempelj je obljubil Bogu pozidati kralj David, a delo je izvršil šele njegov sin Salomon okrog leta 955 pred Kristusom. Iz stare zaveze vemo, da je delo vzelo sedem let, vodili pa so ga feničanski mojstri. Celotna tempeljska zgradba je imela tri glavne prostore: LOPO, v kateri je bil žgalni oltar in umivalnik; SVETO, kjer je bil kadilni oltar, dve mizi za "hlebe obličja", ki so jih vsak teden menjavali, in sedmerorogi svečnik s svetilkami, ki so gorele noč in dan; PRESVETO, v katerem je bila skrinja zaveze in Mojzesovi tabli božjih zapovedi.

INDEXATION

MNOGO se te dni piše in govori o "indexation", vendar nikjer ni veliko razloženo, kaj ta beseda pomeni, čeprav zadeva vsakogar, ki si služi kruh v Avstraliji. Ker dnevno časopisje po večini v težko razumljivem strokovnem žargonu razpravlja o tem problemu, ga bomo poskusili razjasniti na bolj poljuden način.

V glavnem se govori o dveh vrstah "indexation": **Wages indexation in Income tax indexation.**

Wages indexation (Seznam ali pokazatelj mezd-plačil) je več ali manj prišla že v veljavo z odločitvijo Razsodne komisije za plače pričetkom meseca maja. Po tej odločitvi so se vse plače ali mezde vzdignile za 3,6%, kar je isti odstotek, kot so se dvignile cene na Indeksu (seznamu) življenjskih potrebščin v prvem tromesečju tega leta. Ta komisija je tudi odločila, da se bo v bodoče sestala po vsakem končanem tromesečju, ugotovila za koliko so se dvignile cene v seznamu življenjskih potrebščin v preteklem tromesečju ter odredila, da se za isti odstotek povišajo vse uradno določene plače. Istočasno pa je komisija dodala važen pogoj, po katerem bo ta način odrejanja plač zadržala le dokler bo učinkovit v zadržanju inflacije in da naj se zato uslužbenske organizacije (Unions ali sindikati) vzdrže od posameznih pretiranih in neutemeljenih zahtev za zvišanje plač. Ta sistem odrejanja plač je dobil naziv "wages indexation".

Večina uslužbenskih organizacij ter mnogi ekonomisti pa so zavzeli stališče, da "wages indexation" ne bo rešila problema, dokler je v moči sedanji sistem dohodninskega davka (income tax). Trdijo, da je vsako povišanje plač ali drugih dohodkov le navidezno radi davčne lestvice, ki ne raste enakomerno z dohodkom, ampak se dviga v mnogo bolj strmeh loku. Številke, ki jih navajajo, to jasno potrjujejo:

Na \$7500 letnega zaslužka, ki je danes povprečen v Avstraliji, se plača 44 centov na vsak dolar izrednega zaslužka državi kot dohodninski davek. Naslednje leto, se pričakuje, da bo to povprečje \$9000 in da bo država vzela 48% od izrednega zaslužka. Z drugimi besedami: če računamo, da se bodo cene dvignile za 20% v naslednjem letu, bi se morala plača dvigniti za 29,8%, da bi obdržali isto kupno moč.

Ker se lestvica dohodninskega davka že precej let ni občutno spremenila, je posledica ta, da je pred desetimi leti uslužbenec s povprečnim dohodkom plačal 27,1% svojega izrednega dohodka za davek, a danes mora plačati 44%.

Najbolj prizadeti so oni, ki vzdržujejo družine, kajti popusti pri obračunavanju dohodninskega davka se za družinske člane ne menjajo. Na primer: družinski oče z ženo in dvema otrokoma si lahko odtegne \$832 od svojega letnega zaslužka. Če zasluži \$8000 na leto in dobi plačo povišano za 20%, se mu taksa zviša za 22,3%. Toda davkoplačevalec, ki skrbi samo za ženo in zasluži \$8000, pri zvišanju tega dohodka za 20% plača 21% več takse.

Spodnje številke pa pokažejo, da taksa najbolj prizadene one, katerih zaslužek je v bližini povprečne plače v Avstraliji. Vzemimo, da bi se plače vzporedno z inflacijo morale dvigniti za 20% potem, ko je že taksa odračunana. Videli bomo, da bi moral:

1) Zaslužek \$6238 letos narasti v prihodnjem letu na \$7725, to je za 23,8%, taksa bi se dvignila za 55,5%.

2) Zaslužek \$8455 bi se moral dvigniti na \$10744, to je za 27,1% — taksa se dvigne za 66,8%.

3) Zaslužek \$9461 bi se dvignil na \$12274 — za 29,2% — taksa na to je za 76,7% višja.

4) Zaslužek \$16996 bi se dvignil na \$22475, to je za 32,2%; taksa na to se dvigne za 60,6%.

Iz razumljivih razlogov vlada Avstralije nima nič preveč proti temu sistemu takse, saj njen dohodek iz tega raste, kot kažejo sledeče številke:

1971/72 — 3798 milijonov dolarjev

1972/73 — 4089 milijonov dolarjev

1973/74 — 5498 milijonov dolarjev

1974 — 7850 milijonov dolarjev

Računajo, da bo redukcija v taksi, ki jo je vpeljala vlada v preteklem letu, zmanjšala ta dohodek le za 650 milijonov dolarjev.

Ni čudno, da na podlagi teh števil uslužbenske organizacije in tudi samozaposleni posamezniki zahtevajo spremembo davčnega sistema. Kot rešitev priporočajo "Income tax indexation", to je način, po katerem bi se v glavnem lestvica dohodninskega davka spreminjala vzporedno s povišanjem plač. Na grobo povedano: tako, da bi odstotek takse ostal isti kot je bil pred zvišanjem plače, dodeljenem po "wage indexation".

Izvedenci tudi priporočajo, da se naj ta "Income tax indexation" vpelje čimprej, kajti v nasprotnem primeru se lahko zruši ves obstoječi ekonomski sistem.

Iz "VESTNIKA" Zveze slov. društev

**Preljubi očetje in matere, sreča ali nesreča prihodnjih dni
leži v vaših rokah: to so vaši otroci.**

**Kakor jih boste zredili, take čase bomo imeli — slabe ali dobre,
vi pa krvavo šibo ali pa zlato krono.**

ANTON MARTIN SLOMŠEK

ADELAIDSKI ODMEVI

Fr. Philip I. Feryan O.F.M.

Holy Family Slovene Mission
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

SVETA
DRUŽINA
na steni
adelajdske
kapelice

ADELAIDA je septembrsko številko MISLI žal pustila na cedilu. Tako bodo tokrat njeni **Odmevi** zares samo "odmevi" — nekaj drobiža bo urednik zajel iz pisma, ki ga je p. Filip napisal svojim vernikom Južne Avstralije dne 17. avgusta.

*

Dne 16. avgusta je imel novi adelajdski slovenski duhovnik svoj prvi krst v Avstraliji. V kapelico misijona SVETE DRUŽINE sta prinesla hčerko-novorojenko **Peter Krempf** in **Ivanka r. Setnikar**. Luč sveta je zagledala **Aleksandra** 22. maja v Glenelg Community Hospital-u. Krščena je bila ob dveh popoldne med sveto mašo.

Mladi družini iskrene čestitke k prirastku!

*

Kot je p. Filip že zadnjič objavil, je sveta maša vsako nedeljo ob desetih v kapelici slovenskega centra. Le na četrto nedeljo v mesecu je maša za enkrat ob štirih popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh. Od svojega prihoda sredi julija pa do srede avgusta je p. Filip zabeležil 13 skupnih svetih maš, katerih se je udeležilo 591 slovenskih vernikov. V tem času je zabeležil 81 spovedi in razdelil 154 obhajil. Upa, da se bodo te tri številke v teku časa še povečale, "kajti naš skupen cilj je doseči 100% duhovno zdravje in še kaj več." Tako je napisal in samo želim, da bi se

njegova želja uresničila. Če se ne bo, naj pa nikar ne vrže puške v koruzo! V tolažbo nam je pregovor: Rim ni bil zgrajen v treh dneh!

*

O verski izobrazbi piše pater Filip: "Vaši otroci, dragi starši, morajo biti ne samo vsestransko izobraženi, ampak tudi versko. Kako čudno bi izgledalo, če bi bili imenitni mehaniki ali zdravniki, iskani in spoštovani zidarji, vestni in veščeri rokodelci ali profesorji, njihova verska izučenosť pe bi ostala samo pri križu ali kakih svetih podobici. Ne bi bilo prav, mar ne? In končno sami dobro vemo, da denar ne pomeni vsega!" Pater bi rad začel pouk za PRVO SVETO OBHAJILJO in za prejem SVETE BIRME. Adelajdski starši, katerih otroci še niso prejeli teh zakramentov, naj se zglase ali pa telefonično pokličejo duhovniško pisarno, da se s patrom domenijo za kraj, dan in uro.

*

P. Filip obljublja, da bo obiskal ob priložnosti vse adelajdske slovenske domove, posebno skrb pa hoče posvetiti zlasti bolnikom. Zato naproša vse, naj mu sporoče sleherni primer. "Mi vsi zdravi pa obiskujemo bolnike, in molimo za zdravje svojih prijateljev in znancev, ki bi se znašli prikovani na posteljo doma ali v bolnišnici!"

*

Cerkveni fond kaže kar lepo številko: \$1,306.48 — adelajdski rojaki so se za začetek pokazali svoji verski skupnosti res darežljivi. Znebili so se skrbi za preostali dolg na misijonu in še jim bo ostalo za začetek nadaljnjih načrtov.

*

Upam, da nam bo drugič p. Filip sam kaj napisal: le naj kaj lepega odjekne iz Adelaide v vzpodbudo nam vsem! Za konec samo še tele besede iz njegovega pisma adelajdskim vernikom: "... Prepričan sem, da nobena človeška stvar v tej solzni dolini ni tako popolna, da bi se ne dala še izboljšati. Zato vem, da mi boste tudi vi izrazili svoje misli in svoje želje. Tako lepo bo slišati od vas besedo, ki ne podira ampak gradi — v našo skupno in duhovno korist ter v večjo slavo božjo."

Ravne
na Koroškem

KONCERT BOMO IMELI!

MLADIM MUZIKANTOM IN PEVCEM!

MED VAMI je mnogo takih, ki že leta pridno vadite na tem ali onem glasbenem instrumentu, pa tudi pevcev in pevk ne manjka. Mnogi ste našim krajevnim skupnostim že znani, saj ste nastopali na raznih proslavah kot je materinska, očetovska in podobno. V vseh slovenskih večjih skupinah imate tudi mladi vsaj en ansambel. Nekaj teh je že po MISLIH znanih med rojaki po Avstraliji, drugi gotovo vsaj ožjemu krogu.

Prav bi bilo, da bi se mladi iz raznih naših nselbin bolj povezali med seboj ter se spoznali, obenem pa eden drugemu pokazali, kaj znate. Da bi vam kaj takega omogočili v bližnji bodočnosti, se je naš verski center v Kew (Melbourne) namenil organizirati KONCERT SLOVENSКИH MLADINSКИH ORKESTROV IN PEVSKИH SKUPIN. (Melbourne se zdi najprimernejši zaradi središčne lege med Sydneyem in Adelaide, druga ugodnost pa je naša lastna dvorana.) Ker ste večina članov teh glasbenih skupin študentje, smo za koncertni večer izbrali datum 13. DECEMBRA 1975, ko so vsi izpiti po šolah že za vami.

Koncert bo organiziran v obliki natečaja: najboljša skupina bo dobila v priznanje pokal. Razsodniki bodo izbrani med Slovenci in Avstralci, da se tako ohrani nepristranost pri presoji kvalitete danega sporeda in nastopa kot takega. Računam tudi na starše, ki so vam doslej bili v moralno in finančno pomoč pri glasbi, da vam bodo omogočili udeležbo. Prenosišče bomo organizirali po dogovoru, ko se bo skupina javila za nastop.

Da bi pri nastopih dosegli vsaj neko mero enot-

nosti, boste morali upoštevati teh nekaj navodil za nastopajoče:

1) Skupina mora imeti svoje IME.

2) Splošno se zahteva, da morajo biti člani skupin slovenskega porekla (vsaj eden staršev mora biti Slovenec). Vendar se v izjemnih okoliščinah dovoljuje druga narodnost: v skupini do pet članov — eden ne-Slovenec, v skupini nad pet članov — dva ne-Slovenca.

3) Spored (tri ali štiri točke) si pripravi skupina sama. Biti mora slovenskega značaja, le ena točka je lahko v duhu in jeziku katerega koli naroda.

4) Spored sme vključevati:

- samo glasbo,
- samo petje,
- petje in glasbo.

Poleg skupin bodo mogli nastopiti tudi posamezniki (solisti), vendar samo s pevskimi točkami in ob spremeljavi enega instrumenta.

Prepričan sem, da bo KONCERT ob vašem sodelovanju lep uspeh, prinesel pa bo tudi veselje nam vsem. Bo velika atrakcija za slovensko mladino in vzpodbuda k sodelovanju pri ohranitvi slovenske tradicije.

Prijave pošljite čimprej na naš verski center:

SLOVENE MISSION, 19 A'Beckett Street,
KEW, Victoria, 3101.

Prisrčno pozdravlja vso slovensko mladino po Avstraliji

P. STANKO

Z Vseh Vetrov

EVROPSKA VARNOSTNA KONFERENCA, ki se je konec julija zaključila v Helsinkih s podpisom "Zaključnega dokumenta", ni prinesla niti varnosti svetu, niti zmage demokratičnim silam svobodnih narodov. Šla bo v zgodovino kot nadaljevanje Jaltske konference žalostnega spomina, kot primer potrpežljive, vztrajne in premočrtne sovjetske zunanje politike, ki so jo začrtali Stalinovi nasledniki v Kremlju. S spretno diplomacijo je Brežnjev pripeljal do zakonitega konca procesa, s katerim so svobodna Evropa ter ZDA in Kanada priznale Moskvi vse njene teritorialne osvojitve med drugo svetovno vojno, poleg tega pa še moskovsko ideološko nadvlado nad Evropo do črte Szczecin-Trst.

Helsinki res še ne pomenijo ideološki konec demokracije in pluralizma na Zahodu. A konferenca je jasno pokazala šibkost ameriške vlade ter vlad drugih svobodnih držav, ki jim pomeni več rezultat jutrišnjih volitev doma kot pa reševanje resničnih problemov človeštva. Usužnjeni narodi po konferenci ne bodo nič svobodnejše zadihali, rdeča infiltracija svobodnega sveta pa bo šla svojo pot. In znamenita "detenta" bo živela dalje, dokler bo to Moskvi za naslednji korak do končnih ciljev potrebno...

V **250 JEZIKIH** napisan očenaš je izšel v posebni knjigi, ki jo je izdala italijanska knjižna založba Marietti. Delo je zanimivost zase in bodo po njem ljubitelji knjig radi segli. Za naš "ekumenski čas" je knjiga pomembna še posebej zato, ker na svoj način kaže, kako različni narodi častimo istega nebeškega Očeta, kakor nas je učil Jezus Kristus.

Zanimivo pa je vedeti, da knjiga ni izvirna, ampak le ponatis. Isto založništvo je knjigo izdalo že pred sto leti. Ustanovitelj založbe Pietro Marietti je bil takrat v Rimu na povabilo papeža Pija IX. ter je na njegovo željo preurejal tiskarno Zavoda za širjenje vere in vatikansko tiskarno. Knjigo z očenaši, ki naj bi prikazala vesoljnost Cerkve, je zelo skrbno natisnil z rimskimi črkostavci. V ta namen je moral izdelati celo

vrsto novih črk. V knjigi lahko naštejemo 180 različnih pisav za jezike, ki ne uporabljajo naših latinskih črk.

SPELLING CHAMPION ameriške države Ohio je postal letos **Dan Postotnik**, učenec slovenske farne šole sv. Vida v Clevelandu. Zmagal je v angleškem črkovanju v tekmi s 160 najboljšimi učenci iz vseh višjih oddelkov osnovnih šol Velikega Clevelanda. Kot zmagovalce se je potem udeležil tekem v Washingtonu ("National Spelling Bee Contest") za prvenstvo Združenih držav. Od 79 tekmovalcev jih je 73 izpadlo pred našim slovenskim fantom. Njega je podrla beseda "irrefragable", ki jo je napisal — kot bi jo verjetno mnogi — napak: "irrefragible". Tako je ostal na šestem mestu za ZDA, še vedno pa je seveda prvak Ohia.

Prijetno se slišijo takele novice o mladini slovenske krvi, ki se uveljavlja v širnem svetu na ta ali oni način. "Speljanje" je v angleščini trd oreh. Saj pravijo, da je v angleškem jeziku toliko izjem, da pravila enostavno nimajo veljave. Pa o tem se je verjetno tudi že vsakdo izmed nas prepričal...

"POSTENOST" JE IZRABIL neki Arnold Miller v Berwinu, enem ameriških mestec države Illinois, kjer so že četrti teden stavkali pobiralci odpadkov. Millerju je popustila potrpežljivost čakati na konec stavke, pa gledati in vohati gospodinske odpadke okrog hiše. Kako bi se jih kljub stavki znebil? Nekaj škatelj je napolnil z njimi, jih zavit v lep papir in prevezal z lepim trakom. Odnese jih je v svoj odprti avto in se odpeljal v trgovski center mesta. Ni mu bilo treba dolgo pohajkovati: ko se je vrnil do parkiranega avta, je bil že prazen. Vsa "darila" so bila ukradena...

Tatovi so se pa gotovo jezili nad njegovo "poštenostjo", da jih je tako grdo potegnil.

ZANIMIVO je opazovati, kako delujeta z roko v roki ruska civilna in cerkvena oblast. Za režim je ruska pravoslavna Cerkev le pokorna dekla in le v

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road.	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street.	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park.	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street.	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road.	781 2115
NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA	

TISKARNA

POLYPRINT
PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

toliko jo pusti živeti. To se je znova videlo letos pred konferenco v Helsinkih: Gromiko je v juniju pripotoval v Rim in utiral pot konferenci z mehčanjem vatikanskega stališča. Takoj za njim pa je prišel še leningrajski pravoslavni metropolit Nikodim z istim poslanstvom. Tesna povezava obeh obiskov je očitna.

Za Ruse je to kar v redu. Če bi šlo za kak desničarski režim, bi bil pa to seveda — klerikalizem. Nič se ne čudimo, da je Solženicin tako ostro obsodil hlapčevanje uradne ruske Cerkve sovjetskim oblastnikom.

ZAVEDAMO SE, da če ne bi božja previdnost pred tridesetimi leti rešila naše starše pred bratomornim pokolom, tudi nas ne bi bilo . . ." Tako je slovenska mladina v Clevelandu, tam rojena v begunskih izseljenjskih družinah, napisala v svojem vabilu na spominsko proslavo ob priliki letošnje žalostne tridesetletnice. Njihova lastna ideja je bila, da se spomnijo letos vrnjenih in pobitih po vojni leta 1945 — v spomin žrtvam in obenem v zahvalo, da so njih starši ostali pri življenju. Res zavedna slovenska mladina, četudi rojena v Ameriki! Njih zrelost in želja pričevanja svoje zavednosti je clevelandske Slovence, tako stare priseljence kot povojne, naravnost ganila. Novi rod, ki ni pozabil, odkod so starši in zakaj so morali v tuji svet.

Spominska proslava je bila nekaj veličastnega in pristranskega, kot beremo v "Ameriški domovini". Ker jo je prvič priredil na svojo pest mladi rod, je imela toliko večji pomen.

SPADAŠ MORDA V KRVNO SKUPINO O? Potem imaš največ možnosti, da dočakaš 75 ali še več let. Tako je ugotovil profesor goetinske univerze dr. Jorgensen, ki je pregledal okrog 7000 darovalcev krvi. Ljudje s krvno skupino 0 imajo vsaj za 60% več mož-

nosti dočakati starost kot njihovi vrstniki skupine A. Ugotovitve izraelskih doktorjev pa k temu dodajajo, da "ničlarje" manj ogroža srčni infarkt kot ljudi ostalih krvnih skupin.

Z levičarstvom sem se zadnjič lahko pobahal, z "ničlarstvom" se pa žal ne morem. Pa kakor vem, tudi bivši urednik p. Bernard ni bil "ničlar", a je kljub temu dočakal osemdeset let . . .

POSEBNO FORMULO za dolgo življenje nam dajejo bolgarski stoletniki. Tole je njihov recept: uživati je treba veliko mleka, česna in vina, pa še grozdje, jabolka, kumare in čebulo. Za zares dolgo starost pa je treba po bolgarskem mnenju dodati še jogurt ali kefir, sir, sočivje, kruh iz enotne moke, kislo zelje in koruzo.

Zanimivo, da proučevalci življenjskih navad bolgarskih stoletnikov sploh ne omenjajo — mesa.

VSAKOLETNI BARAGOV DAN so pred mnogimi leti začeli slaviti ameriški Slovenci v Lemontu pri Chicagu. Ze pred leti so to slovesnost prenesli skupno z vodstvom Baragove zveze v marquetteško škofijo, kjer je naš svetniški kandidat Friderik Baraga kot prvi škof tudi umrl. Letos pa bodo ta vseameriški BARAGOV DAN praznovali v Clevelandu in sicer na nedeljo 28. septembra. Saj je bil Baraga slovenske lipe list in Clevelandu pravijo "ameriška Ljubljana". Zasluga za ta clevelandski BARAGOV DAN pa ima gotovo tudi novi clevelandski škof Hickey, ki je bil pred imenovanjem na to mesto v Rimu postulator Baragovega procesa.

Na Baragovem škofijskem sedežu v Marquetteu je danes škof Charles Salatka. Slika ga predstavlja, ko sprejema lepo okrašeno svečo, ki so mu jo v spomin poslali farani župnije Šmartin pri Kranju. Poklanja mu jo šmartinski kaplan Miha Znidar. Prav njegovo kaplansko mesto je pred poldrugim stoletjem imel svetniški Baraga, ki je svojo duhovniško službo začel v Šmartinu.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

K r s t i

Sonja Jane Mitič, Woolloowin, Brisbane. Oče Milan, mati Ivica, rojena Tabor. Botrovala sta Anton in Marija Živic — St. Mary's, South Brisbane, 20. julija 1975.

Pavel Močnik, Rivett, A.C.T. Oče Ivan, mati Ana, rojena Maver. Botrovala sta Salvatore Nasca in Elena Pasuote — Garran, A.C.T., 20. julija 1975.

Michelle Brigita Brcar, Seven Hills. Oče Ivan, mati Klara, rojena Celin. Botrovala sta Mario in Marija Korva — Merrylands, 2. avgusta 1975.

Janez Jože Ferfolja, Lilyfield. Oče Virgilij, mati Gwen, rojena Burke. Botra sta bila Pavel Ferfolja in Jelica Purič — Merrylands, 3. avgusta 1975.

Jože Pavel Ferfolja, Lilyfield. Oče Virgilij, mati Gwen, rojena Burke. Botra sta bila Pavel Ferfolja in Jelica Purič — Merrylands, 3. avgusta 1975.

Anne Ferfolja, Lilyfield. Oče Virgilij, mati Gwen, rojena Burke. Botra sta bila Renato in Franka Legiša — Merrylands, 3. avgusta 1975.

Michael Godec, Earlwood. Oče Mirko, mati Marija, rojena Špiclin. Botra sta bila Štefan in Ana Kolenko — Merrylands, 23. avgusta 1975.

Adam Nikolaj Kraje, Parramatta. Oče Nikolaj, mati Wendy, rojena O'Neill. Botra sta bila Marko Kraje in Jillian O'Neill — Merrylands, 24. avgusta 1975.

P o r o k e

Branko Koblar, Brezovica in **Helena Sonja Slavec**, Trst. Priči sta bila Geoffrey Bigg in Magdolna Kiss — Merrylands, 16. avgusta 1975.

Marko Kraje, Fairfield in **Anne Christine Rouse**, Guildford. Priči sta bila Dimitrij Lajovic in Ken Brown — Merrylands, 30. avgusta 1975.

NOV GROB

Znova je smrt posegla v naše vrste. Ni se zadovoljila s človekom z izpolnjenim številom let, ampak je vzela mladega rojaka, ki je bil star komaj štiriintrideset let. MELHIOR JEŽ je bil rojen 6. decembra 1941. v Pre-

valjah na Koroškem. V Avstraliji je bival sedem let. Najprej je živel z družino v Minto, sedaj pa v Guildfordu. Bil je zaposlen kot varilec pri tvrdki "Arcos" v Yennori. V domovini zapuša še živo mater in najbližje sorodnike, tukaj pa štiri otroke v starosti od trinajst do dveh let. Pokojnik je bolehal eno leto. Pogrebna maša zanj je bila opravljena v slovenski cerkvi v Merrylandsu dne 13. avgusta. Nato smo ga spremili na slovenski del pokopališča v Rookwood-u. Spomnimo se pokojnika v molitvi: Naj počiva v božjem miru! Žaljujčim naše iskreno sožalje.

SVETI RAFAEL je nebeški zavetnik naše cerkve in izseljenske skupnosti. Njegov god je — skupaj s sv. Mihaelom in Gabrijelom — 29. septembra. Mi ga bomo praznovali en dan preje, na nedeljo 28. septembra. Ta dan bo obenem tudi slovesnost prvega sv. obhajila. Saj je kar primerno, da združimo oboje. Bomo prvoobhajance izročili v vodstvo in varstvo svetega nadangela Rafaela. Če bo lepo vreme, bomo na vrtu za sestrsko hišo imeli zakusko. Matere lepo naprošam, da za to priliko spečejo in prinesejo pecivo. Imeli bomo tudi srečolov. Doprinos bo za Dom za onemogle. Sv. maša ta dan bo kot ob nedeljah, to je ob 9.30 dopoldan.

VEČNE REDOVNE OBLJUBE bo napravila sestra Mirjam Horvat v nedeljo 7. septembra, kakor nam je sporočila iz domovine. Zdaj je na duhovnih vajah, ki so priprava na ta važen življenjski korak. Ko boste brali te vrstice, bo že zopet med nami v Avstraliji. Spomnimo se je v naših molitvah, da bi jo Bog podpiral v njenem sklepu darovati svoje življenje Bogu in v korist bližnjemu. Slovesnost obljub se bo vršila v župni cerkvi njenega rojstnega kraja, Hotiza v Prekmurju. Naše iskrene čestitke!

BRISBANE bo po dveh mesecih in pol zopet na vrsti za slovensko službo božjo. Bo na prvo oktobrsko nedeljo, 5. okt., 1975. Zbrali se bomo kot navadno ob 6. uri zvečer v cerkvi St. Mary's, Merivale Street, South Brisbane. Pred mašo bo seveda prilika za sv. spoved. Upam, da boste pevci imeli priložnost, da se pod vodstvo g. Stanka Sivca zberete in pripravite pesmi za to službo božjo.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

Vas v ljudo vabi na svoj

LETNI BAL

Bo na soboto 27. septembra
v znani BLUE BIRD-kavarni, ENMORE.

Pridite v večerni obleki!

Za informacije in rezervacije
kličite 76 8218 ali 76 8561!

S Y D N E Y Č A N I !

Potrebujete godbo za razne slovesnosti: poroke,
krste, godove, rojstne dneve, obletnice porok, itd.

Obrnite se na ansambel

"MAVRICA"

Za informacije telefonirajte Henriju, tel. 632 2662
ali pa Martinu, tel. 76 6790.

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo 12. oktobra in 9. novembra (tokrat tudi obisk pokopališča in molitve za pokojnike). Čas je ob 5. uri popoldan. Kraj običajni: Villa Maria kapela, 74 Cliff Rd. (vhod zadaj iz Corrimal St.).

CANBERRA ima mesečno službo božjo 21. septembra, 19. oktobra, itd., vsako tretjo nedeljo v mesecu. Čas je ob 6. uri zvečer, kraj pa Garran, A.C.T.

BOLNIKI naj bodo naša stalna skrb. Saj najbolj po-
kažemo Bogu svojo hvaležnost za zdravje, če pomagamo bolnikom. Med bolniki so bili v zadnjem času Kristina Tomažin, Zorka Kovačič, Ivanka Kovačič, Viktorija Koželj, Štefan Šernek, Štefan Zadravec ml., Franc Tomažič, Rudi Fabjan, Jurij Tomažič, Ignac Kotnik, Jaro Kokl, Karla Twrdy, Jožefina Pantner. Vem, da jih je še, toda ti so mi trenutno znani. — Bodimo pozorni do bolnikov in njihovih domačih, ki imajo skrb zanje. Saj je to naša krščanska in narodna dolžnost. V Ljubljani izhaja občasno list za bolnike z imenom "Priatelj". Posebno bolniki z dolgotrajnimi boleznimi lahko najdejo v tem listu veliko oporo. Obenem pa dobe zavest, da niso sami v trpljenju. Lep dar je, če kakšnemu bolniku poklonite kakšno številko tega lista, ali pa mu ga celo naročite. Vprašajte zanj pri s. Mariji!

SVETI ZAKON je za katoličana zakrament. Po cerkvenem zakonu se katoličan ne more poročiti drugače, kakor pred katoliškim duhovnikom in dvema pričama. Vsako drugačno sklepanje zakona, da je le en sam od zakoncev katoličan, je neveljavno. V domovini je zakon, da mora vsak državljan najprej skleniti civilno poroko, katoličani pa so po civilnem obredu v vesti

dolžni čimpreje skleniti še zakrament sv. zakona v katoliški cerkvi. V Avstraliji ni zahteve civilne poroke. Vsi duhovniki in pastori vseh veroizpovedi so državno registrirani kot matičarji za sklepanje zakona. Kogar torej duhovnik poroči, je ta zakon tudi pred državo priznan in vpisan v civilnih matičnih knjigah, duhovnik pa izda poročnemu paru državni poročni list. Tak zakon morajo priznati tudi vse druge države, četudi same zahtevajo na svojem ozemlju civilno poroko.

SLOVENSKA SOLA našega verskega centra v Merrylandu ima prav zdaj, ko pišem te vrstice, tritedenske počitnice — vzporedno z avstralsko šolo. Udeležba je bila pred počitnicami nekaj nad štirideset učencev v obeh skupinah (okrog petindvajset v mlajši skupini in okrog osemnajst v večji). V večji skupini smo tik pred počitnicami imeli kratek zemljepis Slovenije. Vsaka učna ura (traja skupno 90 minut) sestoji iz branja, slovnice in petja.

MEŠANI PEVSKI ZBOR pod vodstvom g. Klakočerja vabi nove pevce, da se pridružijo njihovim vrstam. Zaželjeni in dobrodošli so vsi, ki imajo posluš in glas, starejši in mlajši. Sedaj vadijo vsak drugi petek. Pred prazniki pa redno vsak teden. Kaj bi bila naša služba božja brez petja?! Hvaležni smo jim, da se toliko žrtvujejo, prihajajo k vajam in nedeljo za nedeljo prepjevajo. Dokler bomo imeli še take požrtvovalne in idealne rojake, se našemu centru ni bati za obstoj. Ali se boš pridružil končno tudi ti, ki morda že dolgo gojiš to misel, pa se kar ne moreš odločiti?! Pogum velja!

MLADINSKI ZBORČEK z glasovi in spremljavo že tudi nekaj tednov pili verske popevke. So še na začetku poti in jim je treba dosti vaje. Vendar imajo veselje in dobro voljo. Kdaj bodo prvič nastopili, še ne moremo reči. Bo skoraj gotovo na eno izmed sobot pri večerni maši.

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraveranje imen brezplačno.

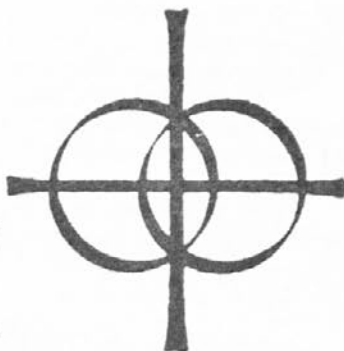
HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

VEČNA VEZ

(2)

Ustavila se je.

— Nisem rada v salonu, več. Toda oče je bolehen in mama je umrla tri leta nazaj. Dokler je bil brat živ, smo laže rinili. Potlej se je v fabriki ubil. Zdaj je pa tako težko. No, saj več.

Matt se je zresnil. Dolgo sta tiho koračila.

— Imaš ti še mamo? — je vprašala.

— Imam in ata tudi še žive, — je rekel.

Vesel je bil, da se je pogovor spet odprl.

— Ali je lepo, kjer si ti doma? — je pograbila besedo.

Zdaj se je Matt razgrel.

— Kakor v nebesih. Jane. Na vse kraje polje, zadaj gmajne pa hribi. Povsod sama smrekovina in bukev.

— Ste imeli farmo doma? — je vprašala.

— Bajto in nekaj zaplat njiv pa toliko gmajne, da je bilo dovolj drv doma.

— Jaz bi bila raje na farmi kakor v salonu, — je rekla nenadoma. — V mestu ni lepo. Preveč je ljudi in ljudje niso dobri.

— Vsi niso slabi, — je rekel.

— Vsi niso slabi, — je potrdila, — toda veliko jih je.

Ob veliki ruši se je spotaknila. Ujel jo je z roko. Imela je drobno roko. Kar zginila je v Mattovi šapi.

— Wow, kako sem nerodna, — se je zasmejala.

Ob jezeru sta poiskala senco v jelšah. Prijeten hlad je vel od vode in vse lepše je bilo kakor pa na prašnem St. Clairju.

— Kako je lepo todle, — je vzdihnila.

— Je, pa meni ni bilo vedno, — je goltnil. — Vidim vodo, ki nima meje, pa mi je tako dolgčas, da kar ne zdržim.

Potlej se je zasmejal:

— Danes je tudi meni lepo.

Švrknila ga je z ruto, ki jo je držala v roki.

— Nikogar nimam todle, — se je opravičil.

Naslonila se je nazaj in mežikala v sonce, ki se je odbijalo od gladine. Potlej se je nenadoma vzdignila in zasmejala:

— Kaj bi rekli tvoji znanci, če bi te zdaj videli z menoj?

— Moji znanci? Jaz zase živim, Jane.

— Morda imaš doma koga, ki . . .

Ni končala besedi in ni obrnila glave.

Segel je po izvotljenem kamnu in ga vrtil v roki.

— Nekoč sem ga imel. Barbaro. Ko sem bil še v gmajni, so mi pisali mati, naj jo več ne čakam.

POSINOVLJENEC "MISLI", indijski misijonar p. Stanko Poderžaj, je lani po dolgih 45 letih misijonskega dela prvič obiskal rodno domovino. Svoje vtise je opisal v argentinskih "Katoliških misijonih" in jih zaključuje takole:

Vse mine! 14. oktober, dan slovesa. (. . .) Spet sem, prav kot prvič pred 45 leti, ko sem odhajal v Indijo, pustil za seboj rodno deželo, več ko v enem pogledu pogreznjeno v temino . . .

Zares. Navzlic prijetnim srečanjem s tolikerimi dragimi ali poznanimi osebami, navzlic tolikim misijonarjevo srce razveseljujočim dogodkom, navzlic veselju ob pogledu na toliko tega, kar mi je v rani mladosti pomenilo domovino, domači kraj in domače ljudi, se mi je to pot mnogo tega zdelo nekam oddaljeno, tuje. Ljudje, vsaj po zunanosti sodeč drugačni, kot sem jih nekoč poznal. Mnogi neznan, čeprav slovenski domačini, naravnost odurni. Kolikokrat sem moral na pločniku paziti, da me kdo ne porine, sune, odrine . . . Celo v Indiji se to ne dogaja: če se kdo po nesreči z ного ali kako drugače drugega dotakne, se brž obrne, se s prsti dotakne čela in s tem prosi odpuščanja. Sam tudi tako delam. V Ljubljani vse bezlja. Neštetokrat sem moral skočiti, da me ni podr avto. Nekoč je izza vogla pri Karlovškem mostu nadme pridrel voz: če ne bi ob pravem času odskočil, bi se v vodoravni legi pridružil Lojzetu Demšarju na žalah . . . Pehanje, prerivanje, brezobzirnost, kot je nismo poznali. Pa spet — kakšna zastrašenost tam, kjer bi človek pričakoval dobrodušno prijaznost, ki sije iz oči in se kaže v ponašanju.

Zavestno mladost sem preživel na Zrinskih cesti. (V jezuitskem samostanu ob cerkvi sv. Jožefa. Oboje je povojna oblast zasegla in cerkev je dolgo let služila za filmski studio. Op. ur.) V prijetnem okolju sem prebil dvanajst dijaških let in še poltretje leto kot redovnik. Hiša, kjer smo svoj čas delali načrte za bodoče duhovne podvige, služi zdaj načrtovanju družin. Cerkev, kjer sem

iz rok škofa Jegliča sprejel misijon-ski križ, razpada, vsa bedna je, za-nemarjena in zapuščena . . . Kako bi se srce ne trgalo od bolesti. Te ne odpravi niti dar tajnika za ver-ske zadeve (z barvnimi slikami ilu-strirana angleška knjiga Slovenija), še manj pa potrebno dovoljenje ob-činskih uprav, da smem govoriti o misijonih. Pred seboj imam takšno dovoljenje: cela pola, polna para-grafov, kaj smem in česa ne smem, nazadnje pa milostno dovoljenje, da smem vernikom v cerkvi kazati slike iz Indije . . .

Zato sem se oddahnil, ko je vlak zavozil v "kapitalistično zaslužne-st" onstran rodne, tako drage mi, a zdaj tako tuje dežele . . .

* * *

Provincialni vestnik je zapisal, da se je "p. Poderžaj vrnil svež in spo-čit". Jaz pa sem vedel drugače. Slo-venija me je zdelala, Rim me ni preveč spočil. Zato sem po vrnitvi teden dni skoraj ves dan spal v našem kolegiju v Kalkuti, potem pa še teden dni v Kalyanpurju. Tega sem našel tam, kjer je bil, ko sem odšel; problemov pa več, kot je bilo prej. Tak je pač delež misijonskega življenja. Bogu hvala za vse!

ZABAVNI ORKESTER

" E N C I J A N "

se priporoča
melbournskim Slovencem

za zabave, poroke

in ostale
vesele prilike!

Telefonirajte

na številko

396 1307

Spet se je dvignila.

— Jo niso marali?

— Omožila se je v Ponikve. Nikoli mi ni pisala.

Ni se več naslonila nazaj. Mečkala je ruto in molčala.

— Ko bi imel še Barbaro, bi te ne prosil, da bi šla z me-noj, — je gohtnil. — Grdo bi naredil.

— Vedela sem, da nisi kakor drugi, — je rekla.

Segla je po njegovi roki, mu vzela kamenček in ga vrgla v vodo. Lahak je bil in počasi je gineval v globino.

— Misli sem, Jane, dobra si in jaz sem tako sam sredi teh ljudi. Ko bi kdaj mogla z menoj, da bi se razgovoril, lažje bi mi bilo.

Nič ni odgovorila. Gledala je nekam čez jezero in ko je gle-dala, je imela zaprte oči.

— Morda bi kdaj videla, da nisem napak človek. Morda bi me imela rada. Delal bi pridno, verjemi.

Obrnila se je in s svojo drobno roko prtipala do njegove. Stisnila jo je. Sedela sta v pozno popoldne.

Ko sta se vračala, ga je povabila s seboj.

— Boš videl mojega očeta. Vesel bo.

In je šel.

Sanovanje je bilo slabo, pohištvo obrabljeno.

Janin oče je sedel v naslonjaču, ko sta vstopila. S težavo se je vzdignil, ko je segel Mattu v roke.

— Slab sem, — je vzdihnil. — Življenja je bilo v teh ro-kah za deset ljudi, ko sem prišel sem. Pa ti povem, vsako leto ga je bilo manj. V fondri sem pustil največ krvi, v rudniku ne manj. Tam mi je zlomilo nogo, v pljučih piska in sape mi manjka.

— Pa nikoli niste misliti domov? — je previdno zinil Matt.

— Misli, fant. Prisezem, da tudi ti misliš. Imel sem nekaj dolarjev, želel sem jih več. Pa so prišla leta, ko je bilo malo dela ali nič in šli so tisti dolarji. Spet sem začel znova in ko je bil čas, da bi šel domov, so prišle nesreče in spet sem tam kakor sem bil prvi dan, ko sem prišel. Nič nimam. In da bi zdaj hodil — — —

Zamahnil je z roko.

— Star sem, sebi in drugim v napoto. Boljše življenje sem pustil tukaj. Zakaj bi slabo in gnilo nosil nazaj. Kar je ostalo od mene, to je samo še za Kalvarijo.

Matt je čutil, da ta človek veliko ve, da je poskusil vse, kar more človek na tujem poskusiti. Obšla ga je bridkost kakor da vidi samega sebe na stara leta.

Jane mu je pripravila čaj z rumom. Bila je videti vesela, čeprav ni veliko govorila. Ko je odhajal, ga je spremila do vrat.

— Še pridi, če boš utegnil, — je skoraj dihnila na pragu in počasi zapirala vrata.

— Rad, če bom obema všeč, — se je nasmehnil.

— Vesela bom, Matt, — je še rekla odkrito, — in oče tudi.

Matt je šel naravnost domov. In ko je legel, se mu je zdelo, da je šele zdaj postavil nogo na tuja tla.

Obrnil se je k zidu, na glas rekel: Lahko noč Jane; in za-spal. Še nikoli tako lahko.

3

Poznanstvo z Jane in njenim očetom je prineslo v Matta ve-liko, veliko spremembo. Obrisala se je puščoba s srca, nedelje so bile lepe, polne iskrene domačnosti, ki jo je tako pogrešal.

In še nekaj je pognalo v srcu: misel na farmo.

Misel je sprožil Janin oče. Videti je bilo, da je to misel dolgo gojil, da je bila v njem vsa dolga leta, pa ni prišel do tega, da bi jo uresničil. Zdaj jo je vzel iz sebe in jo hotel vcepiti v Matta.

Zima je bila. Po St. Clairju taka pristujenost, da se Matt ni drugam premaknil kakor na delo in k Jane. Ceste zbrozgane, veter z jezera mrzel, da je rezal do kosti.

Kam bi v takem?

Matt je bil vesel, da je imel dom. Sicer mu je Peskar, Janin oče, nekoč ponudil sobico. Matt je bil vesel odkrite ponudbe, toda zavoljo Jane jo je odklonil. Videl je, da mu je Jane hvaležna. Koj bi nastale govornice: Že zdaj so skupaj.

Ni ji hotel mazati imena.

Nedelje je vendar vse preživel pri njej. Sedeli so in govorili in v tistih urah se je spočela misel na farmo.

Začel je Peskar.

— Kako fondra, Matt?

— Sami bolje veste, — se je zasmel. — Kar s kozarci ti prestrezajo kri.

— To sem vedno trdil. Da ti povem, ko sem imel prve beliče, sem sanjal o farmi. Sam si, svoj gospod, denarja res ne nese veliko, toda sedeš, ko si truden in ga ni, da bi zavpil nad teboj: Time to go! To sem vedno sovražil. Ne zavoljo tega, ker ne bi rad delal. Še preveč sem garal, toda vedno se mi je upiralo, da me je nekdo gnal. Če me je gnalo delo samo, vse prav. Če se je človek spravil nadme, tistega pa nisem prenesel ne doma ne todle.

Tako se mi je spočela misel na kmetijo. Če je doma človek živel od nje, kako ne bi tu. Kaj pa smo imeli doma? Na pol grunta se je drenjalo ljudi, pa je vse živelo. Če je bila letina slaba, frmentina ni manjkalo in krompirja ne. In kruha tudi ne. Pa na tistih poljih in v tistih gmajnah si zdrav ostal. Ob treh zjutraj sem že klepal koso, do opoldne kosil, vse dotlej, dokler se ni trava zavoljo vročine pričela kriviti. Potlej sem se zavlekel po drevo, za zglavje šop sparjene trave, klobuk čez oči in sem zaspal. Ko sem se prebudil, sem razmetane redi obrnil in odšel domov. Še pred večerno roso sem spet kosil in sem tolkel tiste trave prav v noč, posebno če je bila močna luna. In sem bil zdrav fant, tak sem bil, da bi pol ducata fantov sam omlatil. Pa me zdaj poglej. Otrok me podere. To je fabrika. Ni za kmeta in amen. In če ti rečeš, da je, bom rekel, da si neumen. Prav tako bom rekel in te imam rad, ker si bajtar in si imel figo doma in imaš figo tu.

Jane se zasmejala in Matt se je smejal.

Ko je Matt zvečer doma premišljal besede, jih je počasi ravnal. Peskar ima prav. Fabrika je fabrika. Kar primeš v roke, nič ni tvojega. Na farmi je vse tvoje. Živina, polje, gmajna, lesa, vodnjak, vse do zadnje treske. Kar narediš, zase narediš. Seveda, lahko udari toča, neurje in ti zbije pol dela in trpljenja v tla. Toda kdo more reči, da je fabrika gotova? Se delo ustavi in si na cesti. In na cesti ni kruha. Nihče te ne pogleda, nihče te ne vpraša kako in kaj.

In nazadnje: doma je kmetoval, tega dela je najbolj vaje, najbolj mu stoji k rokam in k srcu.

(Dalje prihodnjič)

DAROVI ZA BERNARDOV TISKOVNI SKLAD: \$10.— Tone Urbanc (namesto šopka uredniku ob srebrni maši); \$6.— Julka Paulič, Anton Verderber, Vladimir Menart, Andrej Udovič; \$5.— Tomaž Možina; \$4.— Vili Mrdjen; 3.— Vinko Čoper, Stanko Fabian, Danilo Dekleva; 2.— Maria Kovačič, Angela Lečnik, Alojz Kastelic, Julij Bajt, Marija Bertoncej, Anton Stukely, Antonija Šabec, Ivan Maurice, Sergio Visintin, Franc Bratuša, Zdenka Jurjec-Jež, Jože Medved; \$1.— Julijana Mikac, Carlotta Kaučič, Slavica Horvat, Katarina Hvalica, Jože Težak, Lucijan Kos, Mirko Cizerle, Leopold Matelič, Stanko Fatur, Frank Tomažič, Dinko Zec.

P. STANKO PODERZAJ, INDIJA: \$10.— Mrs. Maglica (za lačne); \$5.— Danilo Dekleva, Bernard Zidar, Antonija Šabec, Carlotta Kaučič (za lačne ob obletnici smrti moža Alojza); \$4.— Ivana Berginc.

SLOVENSKI MISIJONARJI, TOGO, AFRIKA: \$20.— Franc Vrabec, Herman Šarkan; 10.— Marija Kogovšek, Anton Bogovič; \$1.20 Tilka Brumen.

Ker naša posinovljenca p. Hugo in p. Evgen delujeta v istem misijonu, si darove misijonskih dobrotnikov bratsko delita in uporabljata tam, kjer je sila trenutno največja. Zato bomo tudi darove enemu ali drugemu odslej objavljali kar skupno. Upam, da dobrotnike to ne bo motilo, saj je tako želja obeh misijonarjev.

Vsem dobrotnikom Bog povrni!

KOTIČEK NAŠIH MALIH

OČKU NA NJEGOV DAN

FANTICEK SEM MAJHEN,
PRAV NIČ NE TAJIM,
A DANES VELIKO
TI SREČE ŽELIM! —

ZDAJ NAPEL BOM LIČKA,
ZAGRMEL KOT IZ TOPIČKA:
BOG TE NAJ OHRANI —
LETOS KAKOR LANI!

NA SNEGU. — Letos sem tudi jaz prvič videla sneg, a ne v Avstraliji, ampak v slovenskih planinah. Ata mi je obljubil in je držal besedo. Dne 25. marca sem odpotovala s starši proti Sloveniji, kar je bila že moja dolgotrajna želja. Že ko smo pristajali na Brniku, sem videla planine vse v snegu, doline pa so bile zelene. Na poti proti Postojni so bili le ob cesti mali kupi snega. Zelo težko sem čakala na dan, ko se bomo odpeljali na sneg. Res je prišel. S sestrično in njenim možem smo se odpeljali proti dolini reke Soče. Nato smo krenili proti Tolminu ter pustili za seboj Kobarid in Bovec. Cesta je vijugasto peljala v hribe in približali smo se Predelu. Tam smo se morali ustaviti, ker je državna meja. A do snega smo le prišli. Naredili smo sneženega moža in za oči smo mu dali očala. Nato smo se kepali, da je bilo veselje. Bil je lep sončen dan in krasen razgled na snežene planine, ki so se kar svetile v soncu. Šele pozno popoldne smo se poslovili od slovenskih planin, ki mi bodo ostale za vedno v spominu. — Irena Birsa, West Brunswick, Vic.

NAŠ OČKA je res priden in bi ga težko pogrešali. Težko dela, pa vendar najde čas tudi za nas. Ko pride nedelja, gremo skupaj k maši, potem pa vedno na kak izlet. Če je dež, se pa doma vse popoldne igra z nami. Zato ga imamo vsi radi in bi ga za ves svet ne dali nikomur. — Marjan Vurko, North Sydney, N.S.W.

DRAGI OTROCI!

Danes vam predstavljamo ERVINA iz Adelaide, sina Marije in Alojzija MILOŠIČ. Družina živi na Ingle Farms. Rojen je bil v Mariboru, kjer je v župni cerkvi sv. Rešnjega Telesa tudi ministriral. Pa je bil še majhen fantiček, ko je s starši in sestro Zinko došel v Avstralijo. Tu mu angleščina ni delala nobenih težav: kar hitro je bil v njej in s svojo pridnostjo je naglo preskočil v Enfield High ter gimnazijo zdeloval s prav dobrim uspehom. Pri tem tudi slovensčine ni pozabil: v dokaz naj služi, da je v adelaidskem Slovenskem domu pri irgi "Morje" igral vlogo sodnika.

Ervina je privlačila uniforma in sprejet je bil v avstralsko mornarico. V Melbournu je opravil svoj začetni trening, ko to pišemo, pa naš fant že na ladji "Vampire" plove proti Perthu, Singapore in Hong Kongu. Mami je pisal, da se je dobro spoznal z mornariškim duhovnikom, da hodi redno k maši in verskemu pouku, ki ga je kurat organiziral na ladji.

Ervina njegovi tovariši mornarji cenijo in tudi zavidajo, da zna poleg angleščine še en jezik. V resnici zna slovenski jezik komaj slaba dva milijona ljudi na celem svetu — Ervin je lahko ponosen, da je tudi on med njimi. Fant zelo rad bere slovenske knjige. Odkar je zdoma, mu jih mama pošilja in tudi MISLI romajo za njim, ko jih doma družina prečita.

Naš mornar pozdravlja s prostranega morja vse znance v Adelaidi in okolici. Če bi vedel, da bomo objavili te vrstice in njegovo sliko, bi gotovo posebej pozdravil tudi vse mlade in stare bralce Kotička.

NORTH WILLIAMSTOWN, Vic. — Presenečen sem bil, ko sem bral, da sestra išče svojega brata Mirka, na sliki pa sem fanta tudi spoznal. A srečal ga nisem tu v Avstraliji, ampak Langerholčevi so se priselili v vas Planino, ko sem jaz še v šolo hodil. Čez nekaj let so se otroci razgubili, v vasi sta ostala samo oče in mati. Miro se je pozneje vrnil in odprl blizu mene brivski salon, pa tudi stanoval ni daleč proč.

Težko bi verjel, da je kje v Avstraliji — morda je hotel kdo sestro z napačnimi informacijami le potolažiti. Mirkovo ime sem našel v Beli knjigi na strani 389 med vrnjenci iz Vetrinja — zadeti ga je morala ista žalostna smrt kot tisoče drugih.

Prilagam dar za sklad in dar za mašo za pokoj Mirkove duše. Lepe pozdrave! — **Andrej Udovič**

RICHMOND, Vic. — G. P. urednik! Članek g. V. Menarta zasluži kak odmev. Zdi se mi, da je to prvič v vseh teh letih v Avstraliji, da se je pojavil nekdo, ki zna napisati nekaj načelnega, kar ima glavo in rep. Jaz bi težko priredil optimizmu, ki ga kaže, čeprav je ta v zvezi z nekim jasnim ciljem neizogibno potreben, če naj se kaj premakne naprej. Dvomim tudi, da bomo dočakali dan, ko bo slovenski jezik postal šolski predmet. V ostalem pa je povsod zadel žebelj na glavo.

Upam, da boste tudi Vi, ki imate "osebno v marsičem tudi svoje mnenje", to tudi zapisali.

G. Menart poudarja tudi važnost znanja slovenskega jezika. Včasih si mislim, ali ni pretirano in nestvarno pričakovati od mladih, da se nauče jezika, ko pa je tako malo priložnosti za to. Pri tem ne mislim samo na formalno šolo in knjige. Ni priložnosti za poslušanje jasne, glasne tekoče govorice. Jezika pa se ni mogoče naučiti iz molka ali z molčanjem. Prišlo mi je to na misel, ko sem po pridigi p. Alberta Faleža slišal mlajšo gospo pred cerkvijo, ki je rekla: "Jaz bi še kar naprej poslušala..." Spet druga gruča malo proč je hvalila pridigo in so potem prešli na razpravljanje o trapistih in njihovem samostanu. Kaže, da je dosti ljudi, ki si žele in čutijo potrebo po poslušanju in kdor ima kaj in zna kaj povedati, naj le pove do konca brez strahu, da se bo kaj predolgo zavleklo.

Slovinci nismo ravno rojeni govorniki na sploh. Zato

SLOVENEK-VDOVEC, 53 let star, s štirimi otroki (17, 14 in 4 leta sinovi, 7 let hči) želi spoznati Slovenko v svrhu ženitbe. Morebitne ponudbe pošljite na uredništvo MISLI!

je treba čim bolj porabiti tiste, ki so in vsako tako priložnost čim bolj izkoristiti. Ne morem razumeti, kako da ni bilo nobene objave, publicitete, reklame, povabila, niti na kaki oglasni deski ne, za predavanja p. Delčnjaka. Enkrat je bilo samo teden prej oznanjeno, še tisto tako, da niso vsi mogli slišati in razumeti.

Ko smo že pri jeziku, bi rad vprašal če ima kako društvo ali zasebnik v Avstraliji slovensko slovnico. Rad bi pogledal kako se sklanja osebni zaimek "oni". Nisem gotov če me spomin ne vara, da se je včasih sklanjal: oni, njih, njim, nje, pri njih, z njimi. V zadnjih "Mislih" pa stoji "njih" (za njih) dvakrat kot četrti sklon.

Tudi beseda "novinar" se lepo sliši in razume, dvomim pa da je to slovenska beseda v tem pomenu. — Lepo pozdravlja **S. Andrejašič**.

Dragi g. Andrejašič! Po Vaši izrecni želji sem pismo v celoti objavil. Ne bom tajil, da imam tudi o njem svoje mnenje. Vesel pa sem, da ste končno "prvič v vseh teh letih v Avstraliji" brali "nekaj načelnega, kar ima glavo in rep". (Pismo je skoraj očitek g. Menartu, ki ni prišel včeraj v Avstralijo, pa se je šele zdaj cglasil. Le kje je bil doslej?)

Menim, da edino tista narodna zavest nekaj pomeni, ki se kaže tudi v dejanjih — niti ne le v enem ali dveh, ob prilikah, ki se jih ne moremo izogniti, ampak v stalni pripravljenosti nesebično sodelovati pri delu za slovensko skupnost. Ko bi več naših ljudi — z Vami vred — ne le zdaj članek pohvalilo, ampak resno jemalo tudi tisto na koncu o "ribah na suhem", bi v članku omenjena načela že zdavnaj lahko rodila med nami svoje sadove. Težko bi trdil, da sadov doslej sploh ni — naj bi le vsak sebe vprašal, če je k njim tudi kaj pripomogel. In pa: vsaj

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**

za selitev in podobno,

se boste z **MAKSOM HARTMANOM**

po domače pomenili za čas prevoza,

delo pa bo opravljeno dobro

in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

ZAHVALA

Vsem prijateljem in rojakom se zahvaljujem za izreke sožalja in cvetje ter za vso pomoč ob težki in nenadni izgubi dragega MIHIJA-MELHJORJA JEŽA. Zlasti prisrčna zahvala patru Valerijanu Jenku za tolažilne pogrebne obrede.

Ohranimo pokojnega Mihija v lepem spominu! Naj počiva v božjem miru!

Žalujoča Zdenka s sinekom in Vika.

po branju članka ne bo smel ostati "riba na suhem", sicer so bile vse lepe besede zaman...

Da se mimogrede dotaknem še "publicitete" predavanj p. Delčnjaka. Edino p. Valerijan je imel priložnost za pravočasno objavo datumov, ker je dobil misijonarja za nami. K nam v Melbourne je prišel nepričakovano in brez točnega lastnega sporeda kaj in kako in koliko časa. Z dobro voljo smo storili vse, kar je bilo mogoče na hitro storiti in vključiti dva misijonska predavanja v celotno aktivnost našega verskega centra, ki ni ravno skromna. Premalo ste povezani z njo, da bi to razumeli.

Upam, da Vam bo slovnico kdo bralcev mogel posoditi. MISLI je žal nimajo, lahko pa si pri nas nabavite PRAVOPIS (cena vezani knjigi \$12.—), s katerim me boste prav tako zlahka lovili. (Da boste "novinarja" našli v njem, mi pa lahko kar verjamete.)

Rad priznam, da sam v vsaki številki po izidu najdem hude kozle, tiskarske in slovnične, kljub trem korekturam (tudi korekture so navadno delo poznih nočnih in zgodnjih jutranjih ur, ko Vi sladko spite). Prav hvaležen bi Vam bil, ko bi prevzeli delo korektorja in me vsaj malo razbremenili. Vaše pismo tudi dokazuje, da ste kaj zmožen mislec in pisec: kakega samostojnega članka bi bil od Vas vsekakor bolj vesel. Bralcem bi z njim nudili več kot pa zgolj s pismom o gotovem članku in začinjnim z merico pikolovstva, ki našemu šepavemu slovenstvu ne bo prineslo nobene koristi.

Lepe pozdrave — **Urednik.**

SYDNEY, N.S.W. — Tisti **STOP PRESS!** v zadnji številki MISLI nas je pa res razveselil. Zlasti še nas v Sydneyu, ki Lajovicevo družino osebno poznamo in tudi cenimo. Naši dnevnikarji so prinesli, da je Milivoja Lajovica Predvolilni odbor Liberalne stranke izbral proti 24 ostalim kandidatom ("Slovene Beats 24 Opponents . . ." se za vse nas čedno bere ali ne?), kar postavi našega rojaka-senatorskega kandidata v še lepšo luč. Da bo še kasneje pri volitvah šlo vse posreči — za to pa moramo poskrbeti mi. Spominjam se iz ameriških slovenskih dnevnikov, kako so clevelandski Slovenci podprli pred leti svojega senatorja Lauscheta, da je zmagal. Še republikanci med njimi so volili demokratsko listo, na kateri je bilo njegovo ime. In jih ni razočaral v svoji dolgoletni senatorski službi.

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY
MELBOURNE, VIC.
(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 PO URAH: 44-6733

IZDELUJEMO prvovrstne fotografije:
svatbene, družinske in razne.

PRESLIKAMO ali POVEČAMO črnobelega
ter barvne fotografije.

POSOJAMO BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.

Pri nas dobite tudi poročne vence in cvetje
ter ostale svatbene potrebščine.

Odprto ob sobotah in nedeljah od 10—7,
druge dneve od 10—5.

SPREJEMAMO TUDI BREZ PREDČASNEGA OBVESTILA!

PAUL NIKOLICH

v kateri se ni nikdar sramoval naroda, iz katerega je izšel, in je slovensko ime po vseh Združenih državah visoko dvignil. Nekaj podobnega čaka zdaj nas, če hočemo dobiti svojega senatorja. Prilika je lepa in edinstvena — vsi se moramo združiti v močan glas za našega "Miša", ko bo prišel čas volitev.

Tukajšnje Slovensko društvo si lahko šteje v čast, da je bil Milivoj Lajovic med njegovimi ustanovnimi člani in je še vedno aktivni član.

MISLI toplo pozdravljam in še kaj takih veselih novic naj nam prinesejo! — Sydneyčan.

ADELAIDE, S.A. — Članek "Slovenska pot v Avstraliji" bi morala vsa naša društva pošteno prestudirati in si izprašati vest. Če se že trkamo na prsa, da smo zavedni Slovenci, moramo taki tudi zares biti. So le organizacije tiste, ki vplivajo na svoje člane ter preko njih na našo celotno izseljensko družino v Avstraliji. Razumem, da je težav veliko, a upam tudi, da dobra volja še ni popolnoma zamrla.

Najbolj me boli, da tako vodenimo in se tega niti ne zavedamo. Ali pa se, a nas je prevzel čuden strah pred nekom, ki nam drži svojo nakovano peto nad glavo. Boječnost pa je prvi korak k porazu, tako društev kot posameznika. V slabo voljo me je spravilo branje "Avstralskih zapiskov", ki jih je v ljubljanskem dnevniku objavljala po vrnitvi Okteta njegov spremljevalec Bogdan Pogačnik — domači so mi poslali izrezke. Društva, ki se še držijo v neodvisnosti, so po njem "le še posamična gnezda", slovenski iz-

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom

za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva

po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUS
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

seljenci v Avstraliji pa smo "v bistvu tudi najzanesljivejše zaledje jugoslovanskih konzularnih predstavništev". Skoraj v posmeh se mi zdi ta izjava. Še pred nekaj leti smo pri istih predstavništvih veljali za izdajalce domovine in z nami niso hoteli ničesar imeti — po novi taktiki pa smo najzanesljivejši sodelavci, pozabili so mnogi svoj beg preko meje in vse prizadete krivice. Kaj je namem tega, naj vsak sam presodi. Sentimentalno slovenstvo nas res vodi že tako daleč za nos, da že sami zamenjavamo domovino z oblastjo, ki nas je poglala po svetu, danes pa nas uporablja za zanesljivo in kaj koristno zaledje...

Naj končam! Menda sem dovolj povedal. Slovenski pozdrav vsem! — N. N.

KDO BI VEDEL Povedati...

... kje je VIKTOR KUŽNIK, ki je dospel v Avstralijo leta 1958 in bil nekaj časa na Opalskih poljih v S.A. Zanj povprašuje sestra.

Zadnji naslov IVANA ONIČA je bil South Melbourne. Doma je iz Limbuša. Ker se že nekaj časa ni oglašil, domače skrbi.

LUDVIK ŠANDOR (ženi je ime Vera), doma iz Ptujca, je živel v Sydneyu in je morda še tam. Z njim bi rad dobil zvezo prijatelj Ivan iz Ptujca, ki živi v Melbourneu.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

"FRANK'S
AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

EMONA ENTERPRISES

Vam nudi elektronske računalnike vseh vrst, od znanstvenih (scientific), strokovnih (engineering) in trgovskih (business) do čisto enostavnih za vsakdanjo uporabo; elektronske ure z radiom (fully solid state digital clock — AM/SM Radio); nemške NORDMENDE barvne televizije (se dobe samo v Sydneyu); avtomobilske sprejemnike; kasetne magnetofone; HI-FI ojačevalne naprave in drugo.

Pišite nam za prospekte in cenik — z veseljem Vam bomo ustregli:

EMONA ENTERPRISES

(Jelena in Alfred Brežnik)

21 JUDGE STREET, RANDWICK, N.S.W.

(P.O. Box 188, Coogee, N.S.W., 2034)

TELEFON: 399-9061

Slovenske plošče in kasete dobite v Sydneyu v Slovenskem Centru sv. Rafaela, v Melbourneu pa pri Društvu sv. Eme, slovenska cerkev v Kew.

REŠITEV AVGUSTOVE KRIZANKE:

Vodoravno: 3. pokojnik; 7. Lucija; 8. lubenica; 9. lestva; 10. palica; 11. Luiza; 12. kapa; 14. gaga; 16. kravlj; 17. posipa; 19. rositi; 20. sladkoba; 21. zelena; 22. Amazonka. — **Navpično:** 1. Lucerna; 2. pištola; 3. palačinka; 4. opera; 5. njivica; 6. kravata; 10. parafraza; 12. kepasta; 13. postava; 14. glasilo; 15. Guštanj; 18. pikro.

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, Jože Grilj, Vinko Jager in Janez Turk. Izžreban je bil Jože Grilj.

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

- Naši zakoni so mreže z velikimi luknjami, v kate se ujamejo samo majhne ribe.
- Čedalje bolj se čudim, kako je mogoče spraviti toliko neumnosti v tako majhno skatlo, kot je televizijski sprejemnik.
- Nekateri menijo, da zaostalost sodi v naravna bogastva dežele.
- Vedno se ujemim, če mi ponujajo polresnice kot končne izdelke.
- "Ali veš, da se nam za varstvo okolja obeta nov davek od peči na premog in olje?" — "Pa bo zrak zato kaj boljši?" — "Zaenkrat vemo le to, da bo dražji."
- Zalostno je, če napredek nazaduje.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S.A., 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POSILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

NOTRANJSKA UGANKA

Poznate Notranjsko in njene kraje? V tej zemljepisni uganki jih boste našli. V vsakem stavku je skrit po eden, pa kar v zaporednih črkah, nič nametanih sem in tja, kot nam včasih v kaki uganki zviti urednik zagode. Pa še stavki si slede tako, da si kraji slede nekako po vrsti kot na zemljepisni karti.

Takole se glase stavki:

1. Naložili so preveč na voz, pa se je kolo strlo.
2. Pastirček se je zbudil in nikjer ni videl koz; jako se je prestrašil.
3. Svojo trgovino je stari trgovec vodil polnih petdeset let.
4. Harmonika zaigra, "Ho!" voznik zakliče in voz z balo se premakne.
5. Presneti Martin, ja kaj pa delaš?
6. Oče Cerk ni capal počasi — kar hitro jo je mahal.
7. V vas je se priklatil begun; je ušel iz taborišča.
8. Le kje je danes gospod Skraj, nikoli še ni bil pozen.
9. Najlepa in najljubša gora Kekecova je bil ponosni Triglav.
10. Številni posli v Cenetovem podjetju so bili kar zadovoljni.
11. Čez plan in čez hrib cel in zdrav poskakuje — prav nič ni bolan!
12. Večerja je bila bogata: kunec je bil lepo pečen in zelo okusen.
13. Naš fant ni kar tako: Ivan je sel občinskega od-bora.
14. Mladi kaplan in avtoprevoznik sta si dobra prijatelja.

Boste poskusili srečo? Notranjcem uganka menda ne bo pretežka, drugi pa si bodo z njo bolj belili glavo. Srečno na delo! — Pozdravlja Rakovčanka — Heda.

Rešitev pošljite do 30. septembra, da vas žrebanje še vključi in morda izbere za nagrado.

MED KMETOVALCI: "Ali imate vi tudi strašilo na polju, da vam ptiči vsega prosa ne pojedjo?"

"Ne, nam ga ni treba: je vedno kdo od nas na dvorišču . . ."

MELBOURNKI SLOVENC!

V slučaju prometne nesreče se posvetujte z

LAWSON MOTOR BODY REPAIRS

za kvalitetna popravila Vašega avtomobila.

Delamo tudi za R.A.C.V in druge zavarovalnice.

Vprašajte za rojaka Darka Butinar ali Maria Deltoso!

15 Lawson Crescent, Thomastown, Vic. 3074 — Tel.: 460 4102

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS —
INSURANCE BROKERS

Prevezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

Letnik se bliža koncu! — Ste poravnali naročnino za MISLI???

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA
TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po Urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

TURISTIČNA AGENCIJA

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PISITE:

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.
33-4385

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806
33-5995

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:
RATKO OLIP

BLACKTOWN 6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.

PODRUŽNICE:

SYDNEY 269 Elizabeth St., Tel. 61-3153, 26-1621, A.H. 32-4806
PENRITH 446 High St., Tel. (047) 31-3588, A.H. 32-4806

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

*Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene
za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.*

- Mi urejamo tudi dnevna potovanja v Slovenijo ali katere koli dele sveta!

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNISKE AGENCIJE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 1. URE.

Po urab:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755